

De Tre Kjedeledd

2/13

Odd Fellow Ordenens Magasin • 91. årgang

Fra Thomas Wildey-seminaret.

Foto: Arne Glomdal

Thomas Wildey-seminaret

side 24–26

Landssaken 2013
avsluttes

side 4–5

Intervju med
den finske Stor Sire

side 10–11

Presentasjon av
distrikt nr. 8 Vestfold

side 28–31

Ordenens Landssak avsluttes

– målet er nådd

2

Takk til alle søstre og brødre som har bidratt til et resultat vi kan være stolte av. Odd Fellow Ordenen leverte i henhold til målsetningene ved vår Landssak. Målet var å fullfinansiere SOS barnebyen i Ngabu i Malawi. Det har vi gjort. Den offisielle avslutningen og markeringen av prosjektet «Sammen for barn i Malawi» ble gjort ved at jeg 15. mai 2013 som Stor Sire på Odd Fellow Ordenens vegne, kunne overlevere en sjekk på 25 millioner 566 tusen til styreleder i SOS barnebyer Halvor Stenstadvoll. Landssaken avsluttes internt den 30. juni og vi regner da med at alle loger har overført de innsamlede midler til Landssakskontoen og de 20 loger som da pr. medlem har innbetalt mest, får hus oppkalt etter seg i barnebyen i Ngabu.

En Landssak er en stor utfordring for Ordenen og krever mye av organisasjonen. Vi vil gjennomføre en grundig evaluering av hele prosjektet for å lære av hva som fungerte bra og hva vi kan gjøre på en annen måte, dette som grunnlag for fremtidige landssaker.

Som ved de siste landssaker, var det også denne gang stor forskjell på engasjement og innsats rundt omkring i landet. Stort sett har alle loger med noen få unntak, fulgt opp Landssaken på en god måte. Mange har bidratt langt over det en kan forvente og har gjennom disse to år lagt ned en stor innsats det står stor respekt av. Det er Storlogemøtet som beslutter om vi skal ha en Landssak i perioden og i gjennomsnitt har Ordenen gjennomført en Landssak hvert 7 år.

Sett fra min synsvinkel tjener en Landssak tre hensikter. Først og fremst skal den i tråd med våre budord, bidra til et samfunnsnyttig og humanitært formål. Dette har vært en befaling og en kjerne for Odd Fellow Ordenen siden den ble etablert. Utadrettede tiltak er vår måte å vise at vi omsetter vår etikk og lærdom til konkrete gjerninger. Vi skal gjøre en forskjell for de som trenger det mest, denne gang ved at vi hjelper tusenvis av trengende og foreldreløse barn i Ngabu.

Foto: Arne Glomdal

Den andre hensikt er å utfordre oss som Ordensmedlemmer og medmennesker, ved at hver enkelt selv må reflektere og ta stilling til sitt engasjement og sine handlinger for å bidra til Landssaken. Dette er en verdi og etisk utfordring som også er viktig for oss som Ordenssøsken. Vi er ikke og skal ikke være en humanitær organisasjon på linje med eksempelvis Lions. Selv om selvutvikling er vår kjerne, er en del av et Ordensliv at vi skal omsette budordene til konkret handling.

Den siste hensikt er at en Landssak bidrar til å bygge både omdømme og kjennskap til Odd Fellow Ordenen. Det gir oss en unik mulighet til synliggjøring og gjøre oss kjent i det norske samfunn. Noe som igjen vil ha stor betydning for omdømmebygging og rekruttering.

Det er på denne bakgrunn vi nå må evaluere og lære av denne Landssaken.

Men det er viktig å minne oss om at det er på det lokale plan i vårt nærmiljø at logene gjør den jevne innsats for våre medmennesker. I de årlige bidrag til gode utadvendte formål i lokalsamfunnene betyr det en forskjell for de mange som har behov i våre nære omgivelser. Vår felles Landssak er viktig, men enda viktigere er den innsats søstre og brødre gjør i sitt nærmiljø, og der viser at Ordenens budskap og budord er mer enn bare ord.

Jeg ønsker alle søstre og brødre en god sommer.

Morten Buan
Stor Sire

Takk

*Jeg takker borte, jeg takker hjemme,
ja sier takk, vil jeg aldri glemme!
Om jeg er liten, om jeg er stor,
så må jeg takke, det sier mor,
så må jeg takke, det sier mor.*

*Og alle gutter når de skal takke,
de bøyer vakkert sin lille nakke,
og alle piker, ja bare se
hvor pent de neier og bøyer kne,
hvor pent de neier og bøyer kne!*

Hvem av oss litt «godt voksne» kjenner ikke til Margrethe Munthes dikt om det å være høflig og veloppdragen i vår væremåte? Det var vel litt av vår barnelærdom dette å skulle takke når man fikk noe, samtidig som en skulle være høflig overfor voksne mennesker. Jeg er sannelig ikke sikker på om dagens oppvoksende slekt er like opptatt av disse enkle begrepene, og jeg tror derfor at det kanskje kan være på sin plass å revitalisere Munthes dikt blant dagens barn og ungdom. Ja, faktisk finner vi nok mange voksne også som fra tid til annen kunne trenge en påminnelse om å bedre sin oppførsel.

Diktet dukket opp i minnet da jeg satte meg til PC'en for å skrive denne lederen til side 3 i De Tre Kjedeledd, og hvor jeg fant ut at tiden var inne for Storlogen til å rette en takk, en spesiell takk, til alle embedsmenn, komitemedlemmer og andre søstre og brødre som nå trapper av etter endt embedsgjerning fra 2011–13. Heldigvis er det ikke alle som slutter, og mange er de som sporty stiller opp for å fortsette i nye, utfordrende embeder, et forhold som gir kontinuitet og styrke for den enkelte loge og leir i neste embedsperiode.

At det er på sin plass for Storlogen å takke alle for vel utført embedsgjerning i den perioden som nå ebber ut, finner jeg helt naturlig og på sin plass, dette selv om takken også kommer ved Embedsmannsinstallasjonen. Vi i Storlogen må huske på at selv om vi tilhører en verdibærende Orden, gjøres tross alt det aller meste av vår virksomhet på frivillig basis av våre medlemmer. Mange tar på

Foto: Sturlason

seg oppgaver i loge og leir ved siden av å ha fulltids jobb, medlemskap i idrettslag og andre foreninger, i tillegg til at de har sin egen familie å ta seg av. Til tider kan nok dette føles som en stor arbeidsmessig belastning for mange, og den berømmelige tidsklemmen kommer til kjennskap i det daglige. Men heldigvis er vi mennesker skapt meget fleksible og i de fleste situasjoner blir det spørsmål om å prioritere. Det viser seg som oftest at vi får tid til det meste, ikke minst det vi elsker å få til, og her er vi villig til å strekke oss langt for å komme i mål. Se bare på hva vi har maktet i landssaken i samarbeidet med SOS barnebyer. Det står virkelig stor respekt av den innsatsen søstre og brødre har vist i innsamlingen av 25,5 mill. kroner (og enda har ikke alle loger betalt), noe som tilsier at det nok kommer inn mer penger før endelig sluttstrek settes. Samarbeidet med SOS barnebyer viser nok en gang at vi kan når vi bare er villige til å løfte i flokk.

La meg derfor til slutt, etter en hektisk vårinnsjutt, ønske alle søstre og brødre en velfortjent, varm og god sommer, og hvor ferien som står for døren, forhåpentligvis vil gi alle muligheter til å lade batteriene igjen for en ny og arbeidskrevende innsats for vår kjære Orden.

*Med sommerlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet*

Per-Arne Vidnes
Dep. Stor Sire

Innhold 2/13

Stor Sire har ordet	2
Deputert Stor Sire Per-Arne Vidnes	3
Landssaken 2013 avsluttes	4
De er bror og søster og Overmestere	6
Urania runder 100 år	8
Intervju med den finske Stor Sire	10
Storlogemøte på Island	12
Det europeiske Storlogemøtet 2013	14
Utredning om leiren	16
Leirslagning på Færøyene	18
Odd Fellow-historien på Færøyene	20
Trond Berg Eriksen	22
Thomas Wildey- seminaret	24
Sagt, tenkt og lest	27
Presentasjon av distrikt nr. 8 Vestfold	28
Sang- og musikkfestivalen i Ålesund	32
Samling i Vestfold	34
Olavsmarsjen	36
Nytt fra Storlogen	38
Om vin	39
NOFA-symposiet i Bergen 2013	40
Ordensquiz	41
Odd Fellow Torget	42
Odd Fellow Utstyr	44
Kjære leser. . .	46
Viktige telefoner	47
Baksiden	48

www.odd fellow.no

Landssaken er avsluttet med **FLOTT** resultat

Proessen med å finne en ny, samlande oppgave for Ordenens nye Landssak startet etter Storlogemøtet 2010. Høringen hvor hele landet var med, gav et klart svar at man gjerne ville bygge en SOS-barneby i Ngabu i Malawi. Ikke mange nordmenn har noen stor oversikt over alle landene i Afrika med sine 48 kontinentale stater og seks øystater. Malawi er et av de mindre landene med bare 15 millioner innbyggere.

V i nordmenn som de siste generasjonene har levd med sikkerhetsnett fra vugge til grav, har selvfølgelig vanskeligheter med å ta inn over oss at det i en befolkning på 15 millioner mennesker kan være tre millioner foreldreløse barn som lever på eksistensens grenser. Vi må tilbake til de store sultkatastrofene på 1700-tallet og

den dansk-engelske krig i begynnelsen av 1800-tallet og bildet av den roende Terje Vigen, for å få noen fornemmelse av hva desperat nød er. Å dø av sult er noe vi nordmenn bare kjenner av omtale. Å dø av epidemier som tuberkulose begynner å høre hjemme i vår fjerne historie. Men i Malawi er altså tre millioner barn foreldreløse blant annet som en følge av den dødelige Aidsepidemien.

SOS-barnebyen vil gi et varig hjem for nærmere 150 barn. Og det vil den gjøre i uoverskuelig fremtid. Nye barnekull vil vokse opp og forlate barnebyen, mens nye barn vil komme til og fylle boligene.

En godhetens pulsator

De første barnebyene var som små landsbyer, men også ghettoer i lokalmiljøet. Det var tenkningen omkring 1950 da de første barnebyene kom. Nå åpnes barne-

Bildet til venstre: Stor Sire Morten Buan overrakte en gavesjekk på over 25 millioner til styreleder i SOS barnebyer Norge, Halvor Stenstadvold.

Bildet over: Sjekken med det synlige beviset og resultatet av Odd Fellow Ordenens Landssak «Sammen for barn i i Malawi».

byene og blir en viktig byggende faktor i lokalmiljøet. I tillegg til alle de barna som blir barnebyens innbyggere, skal det bygges barnehaver, helsestasjon og en hel sosial virkelighet som dette lokalmiljøet aldri har sett make til. Fra å være et isolert småsamfunn, blir barnebyen en vekstpulsator, en inspirator og en hjelper, ikke minst til selvhjelp. Selvhjelp kan komme på mange måter. En av de metodene som virkelig har skutt fart som en av hjelpearbeidets mest suksessfulle virkemidler, er mikrofinansordninger. Den skaper muligheter, verdighet, selvrespekt og ansvarliggjøring som få andre virkemidler makter.

Landssakens tre faser

Landssaken har vært en storstilt aksjon som på en eller annen måte har engasjert alle Ordenens medlemmer.

Første fase ble preget av den rent Ordensinterne innsamling som engasjerte alle landets loger. Det er denne som vil påvirke navnsettingen på husene i den nye barnebyen i Ngabu.

I den første fase ble det fra Ordenens loger samlet inn 13.544.000 kroner.

Bokstavert betyr dette over tretten og en halv million kroner. Dette er mer enn vi noen gang har maktet å samle inn. Vi kan gå ut fra at beløpet avspeiler Ordensmedlemmenes engasjement for å realisere våre budord om å oppdra de foreldreløse og å hjelpe de trengende.

I den andre fase ble fadderrekruttering det store målet. En ting er å bygge en landsby. Men det er utenkelig at et fattig land som Malawi skulle makte å drive en slik landsby med egne midler. Det må

betydelig støtte til utenfra. Den annen fase medførte at den ble tegnet prosjektfaddere som tilsvarer 9.744.000 kroner, altså nærmere ti millioner kroner.

Innsamlingsaksjonen som var fase tre i opplegget skaffet til veie hele 2.300.000 kroner.

Dette skjedde på den måten at søstre og brødre over hele landet holdt stands i aksjonsuken. I løpet av innsamlingsuken som varte fra 13. til 20. april solgte medlemmer av Odd Fellow Ordenen, frivillige for SOS-barnebyer, folkehøgskoler og andre bidragsytere solsikkefrøposer til inntekt for vår SOS-barneby i Ngabu. Engasjementet har vært stort, og Norge blir garantert gulere til sommeren hvis alle solsikkefrø som ble solgt, blir sådd!

Takket være Odd Fellow Ordenen har innsamlingsaksjonen «Sammen for barn i Malawi» blitt gjennomført i samtlige fylker med til sammen over 70 aksjonsbaser. Søstre og brødre over hele landet har bidratt med å organisere og gjennomføre aksjonen lokalt – flere steder i samarbeid med frivillige for SOS-barnebyer. Det har også vært noen folkehøgskoler og solsikkebarnehager som har bidratt.

Det gode resultat

Til sammen har Odd Fellow Ordenen bidratt med 25 millioner 544 tusen kroner som er nok til å bygge barnebyen i Ngabu i Malawi.

Overrakkelsen ble gjort i forbindelse med FNs familiedag 15. mai der SOS barnebyer arrangerte en Solsikkefest for barnehagene i Oslo.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Odd Fellow Ordenen har to losjar på Stord. Odd Fellow losje nr. 88 Håkon den gode vart stifta i 1975, og Rebekka-losje nr. 94 Mira i 1992. I begge desse losjane har familien Bore vore sentrale aktørar. Både foreldra og besteforeldra til dei noverande Overmestrene, Anna Birgitte og Garman, var med å stifta losjane. Farfar og foreldre har tidlegare vore Overmestre, og farmor har vore Eks OM. No har tredje generasjon overtatt stafettpinnen, og i det høvet syntest me det kunne vera interessant å ta ein liten samtale med dei to.

På spørsmål kva som fekk dei to til å gå inn i losjen, understrekar Anna Birgitte at familien sitt engasjement betydde mykje for at ho tidleg melde seg inn og tok imot posisjonar. Ho følte seg og heime med ein gong, sidan både familie og familievenner var med. Garman, derimot, gjekk ikkje inn før i 1999, då han var 36. Denne avgjerda tok han etter utallige oppfordringar frå den gamle tannlegen sin, Jan Skjoldal. Når det gjeld hans førsteinntrykk av losjen, opplevde han den som ein spennande stad der ein møtte menneske ein ikkje møtte til dagleg, både med omsyn til alder, yrke og samfunnsklasse.

Begge poengterer at dei ulike verva dei har hatt, har dei tatt som utfordringar etter kvart som dei har fått dei, ut frå den grunnleggjande tanke at det er viktigare å spørja kva du kan gjera for losjen, enn kva losjen kan gjera for deg. Dei som deltar aktivt, er dei som får mest igjen. Difor peikar dei og på at skal fellesskapen fungera, må ein gi så mange som muleg arbeidsoppgåver.

Når det gjeld spørsmål om kva dei opplever som best og verst med å vera OM, så tykkjer Anna Birgitte det vanskelegaste er når medlemmer melder seg ut. Då føler ho at ho som OM ikkje har gjort godt nok arbeid. Ho understrekar i den samanhangen kor viktig det er å styrkja fadderarbeidet. I tillegg peikar ho på problemet med alltid å vera a jour med nye lover og reglar. Det kan og vera eit problem for familien, og særleg borna, at mor må vera med på kvart møte. Difor meiner ho det er viktig med einskilte opne møte, for eksempel basarar, der borna kan delta.

Garman, som ikkje er så glad i nitide detaljar, vedgår at han stundom synest det er vanskeleg å forhalda seg til alle dei

Søskenparet Anna Birgitte og Garman Bore, Overmestrene.

Søskenpar er Overmestrene i Odd Fellow losjane

faste oppsetta i rituala. Dessutan kan det vera vanskeleg å vita korleis ulike medlemmer vil takla dei verva dei tar på seg.

Begge er einige om at noko av det beste i OM-arbeidet, er samhaldet i kollegiet og blant medlemmane; det å oppleva at alle drar i same retning og ønskjer å utvikla losjen mot dei ideala han står for.

Elles erfarar begge at losjemøta betyr mykje på det personlege plan. Losjesalen er ei verd der alle er like og stressfaktorane er lagde att utanfor. Ein kan på ein måte melda seg ut av det daglege og slå av mobiltelefonen. Høgtida i salen gir ro i sinnet og tid til ettertanke og refleksjon. Her inne er fokus på dei sentrale verdiane, vennskap, kjærleik, sanning, og dei opplever at rituala er med på å fremja desse ideala.

Eit anna spørsmål som er naturleg å dra fram, er korleis dei ser på losjen sin

plass i lokalsamfunnet. Dei hevdar begge at losjen er blitt meir synleg dei siste åra gjennom samarbeid med andre organisasjonar og deltaking i ulike bidragsprosjekt, som for eksempel SOS-aksjonen «Saman for barn i Malawi». Likevel meiner dei at losjen kanskje kan gjera meir for å nå ut med budskapen sin. Ein måte kan vera fleire opne møte der ikkje-medlemmer blir inviterte. Dessutan er det viktig å avliva einskilte seigliva mytar, som at losjen er ei lukka sekt for dei utvalde, at det skjer mystiske ting på møta og at losjen er ein skjult maktfaktor.

Tvert imot, seier dei. Odd Fellow Ordenen er open for alle over 21 år som er einige i dei sentrale verdiane og trur på ei overordna makt i tilværet. Kven som vil finna seg til rette, er eit spørsmål det er vanskeleg å svara på. Alle har ulik ståstad, men likevel kan alle finna noko ver-

mestere e på Stord

difullt. Dei understrekar at losjen er for alle sjikt i samfunnet, og mangfaldet er stort, noko som gir mange spennande konstallasjonar, der det grunnleggjande er respekt og likeverd. Når det gjeld påstanden om makt, seier dei at den einaste makt losjemedlemmene har, er makta til å utøva nestekjærleik i praksis, for eksempel ved å delta i humanitært arbeid eller arrangera ettermøte i samband med gravferd for avlidne medlemmer.

Losjen og losjearbeidet, hevdar dei vidare, er kanskje vel så viktig i dag som tidlegare. Å ha fokus på vennskap, nestekjærleik og sanning i eit samfunn der gapet mellom fattig og rik blir større, karriere- og statusjaget hardare og stressfaktorane fleire, er endå meir nødvendig i dag. Alle har godt av å stoppa opp og ta seg tid til ei stille stund i losjesalen.

Eit tema som har vore oppe, er korleis ein kan fornya losjen og losjearbeidet.

Begge to peikar på at det gammalmodige språket er eit irritasjonsmoment for mange, og dei små endringane som kjem frå sentralt hald, meiner dei har lite for seg. Forma bør ikkje stå i vegen for forståing av innhaldet. At rituala skal ha høgtid over seg, betyr vel ikkje at dei skal ha språkideal frå byrjinga av 1900-talet. Bibelen og salmeboka er jo blitt grundig språkleg fornya utan at innhaldet er gått tapt. Elles ser dei for seg ei muleg fornying av losjemøtet gjennom meir variasjon i musikkutvalet og auka fokus på etisk post, for å visa korleis losjen kan inspirera til å etterleva ideala. Ettermøtet meiner dei og kan gjerast meir spennande, for eksempel gjennom ulike slag føredrag.

På spørsmål kva dei elles ser som utfordringar i framtida, er dei samstemde om at rekruttering av unge til losjen er det viktigaste å satsa på. Garman viser til at Håkon den Gode har mange yngre medlemmer som har hatt ulike verv, noko som og gjer dei valbare til posisjonar i framtida. Alle vil bidra, men tidsklemma er eit hinder. Han spør då korleis me kan visa omsyn til småbarnsforeldre sine prioriteringar på heimebane, slik at dei ikkje blir skremde bort. Kanskje blir det viktig å senda signal om at det går an å yta ulikt i ulike livsfasar. Begge er einige i at det må vera ei viss takhøgd, og aksept for at ikkje alle kan

strekka til i alle rollar. God takhøgd har mykje å seia for trivselen i losjen, og på den måten kan frammøtet auka og stabilisera seg på eit høgare nivå.

Ei anna utfordring, held Anna Birgitte fram, er at me er for redde til å invitera folk inn, i frykt for at dei ikkje vil trivast. Muleg me burde ha fleire sosiale kveldar eller vennekveldar der me inviterer potensielle medlemmer.

Når me til slutt spør dei kva dei tenker om sitt vidare losjeliv som Eks OM, seier begge at det kan vera ok å bidra på ein litt annan måte, kanskje meir som rådgjevarar, og å bruka energi på yngre medlemmer.

Elles har Anna Birgitte sagt ja til å vera medlem av Norsk Odd Fellow Akademi, i lag med Stor Sire og ti andre, der fokus på første symposium var Leining i ein verdiberande Orden. Garman, derimot, som har hatt leiande posisjonar i losjen og organisasjonslivet i mange år, ønskjer å trappa ned, om han klarer det.

Begge presiserer til slutt at losjen har ein svært viktig plass i livet deira, og same kva vil dei halda fram å arbeida til losjen sitt beste.

*Tekst: Anne Kristin Eldøy
og Birger Tarange*

Rebekkaloge nr. 2 **Urania**

Bilder fra Rebekkaloge nr. 2 Uranias flotte jubileum.

Alle foto: Øistein Karlsen

passerer 100 år

Den første Rebekkaloge i Norge ble stiftet i 1909. Dette ble be-
hørig feiret som Rebekkainstitusjonens inn-
føring i Norge. I dag tenker vi neppe
særlig over at loger og Ordensvirksom-
het for kvinner var noe aldeles nytt –
og dermed også uhørt – både i
hovedstaden og ellers i landet. Det
som vi kaller selvfølgelig kvinnefri-
gjøring og selvstendiggjøring, var i
sin spede barndom. Urania ble stiftet
det år kvinner fikk alminnelig Stemme-
rett ved Stortingsvalget. Derfor var
Rebekkainstitusjonen et voldsomt radikalt
innslag i sin tid, noe langt forut for sin tid på et for mange ukjent
samfunnsområde. DTK har intervjuet Overmester Torill Evjen Solli
som kjenner Loge Urania bedre enn noen.

– Hva betyr nå dette merkelige navnet Urania, og hvorfor ble nettopp det valgt?

Navnet er hentet fra gresk mytologi hvor man så for seg at guden Zeus hadde ni døtre som sammen dannet grunnlaget for all kunst og kultur. Urania er navnet på astronomiens muse og ble nok valgt fordi logen tok valgspråket «Per ardua ad astra»; gjennom motgang mot stjernene.

Urania har som symboler knyttet til seg; verdenskulen og skilpadden. Det første symbolet er det altomfattende, og det andre står for stillhet. Det er altså et ganske symboltungt navn logen fikk den gangen.

– Hva var årsaken til at det ble stiftet enda en Rebekkaloge i Kristiania bare fire år etter den første ble instituert?

Ordenen skulle jo vokse og Rebekkaloge Sct:a Sunniva hadde god ekspansjon. Derfor var det en ønsket utvikling at det raskt ble mer enn én Rebekkaloge. Logens chartermedlemmer var for øvrig:

- Dagny Kristensen
- Signe Moen
- Tekla Aamodt
- Ellen Prytz Andersen
- Ragnhild Møllhausen

– Hva opptok de første søstrene mest med logearbeidet?

I tillegg til selve logearbeidet som var ganske nytt og ukjent for kvinner den gang, tror jeg nok det var den sosiale delen, det å kunne hjelpe andre. De startet opp sitt utadvendte arbeide så tidlig som i 1914. Ordenen var jo også ung den gang. Det var tross alt bare en Odd

Fellow loge i tillegg til den ene Rebekkaloge. Vi fikk faktisk to Rebekkaloger før vi fikk to Odd Fellow loger. Den danske Stor Sire rådet brødrene til å starte med humanitært arbeid, ikke minst for fellesskapets skyld. Dette rådet var sikkert like aktuelt for søstrene.

– Drev logen noe utadvendt arbeid?

Det gjorde de. Det første de samlet penger til var Dronningens hjelpefond hvor de fikk inn kr. 2.038,-. Noe som tilsvarer kr. 89.000,- i dag. Den dronningen det dreide seg om den gang var dronning Maud (1869-1938) som i det stille sto for et ganske stort sosialt arbeid. I 1915 fikk Urania spørsmål om å delta i fellesprosjektet Veslehjemmet hvor de var aktive frem til 1936. Veslehjemmet var et ganske radikalt arbeid blant barn av syfilistiske foreldre. Flere loger i landet var med på dette, ikke minst på Møre hvor flere barn reiste etter oppholdet på Veslehjemmet og fikk gode, varme og trygge fosterhjem, solid utdannelse og en skikkelig ballast med seg i livet.

– Hva slags kvinner var det som var radikale nok til å melde seg inn i det mange mente var «noe mannsdominerte greier»?

1913 var jo året kvinner fikk stemmerett ved Stortingsvalg. Forholdene var ganske annerledes, og kvinnens plass het det «var i hjemmet». Vi vet ikke så mye om de sosioøkonomiske forhold blant datidens søstre. Men jeg vil tro det var sterke damer med sterke meninger. Det ser vi også på det de utrettet.

– Hvor mange andre Rebekkaloger

har hatt sitt utspring i Rebekkaloge Urania?

Urania har ni «barn» eller direkte avleggere. Det er fem her i Oslo, en i Moss, en på Hamar, en på Hønefoss og faktisk en i Gøteborg. I tillegg har vi en Rebekkaforening i arbeide nå. Det er vel bra for en 100-åring!

– Urania har vel fostret mange ledende Rebekkasøstre?

Urania hadde først og fremst Signe Mohn som var logens OM i tolv år og ble den første Rådspresidenten. Vi har hatt ytterligere to Rådspresidenter, nemlig Ragnhild Evjen som fungerte fra 53-57. Nesten 40 år senere fikk vi Arnhild Evjen Deberitz som var Rådspresident fra 89-93. Hun var også Norges første Hovedmatriark, og hadde dette embedet i fem år og tok opp mer enn 1200 matriarker i Rebekkaloreien.

Videre tror jeg at vår Eks OM Borg-hild Knem var den første Rebekkasøster som fikk 50-års Veteranjuvelen. Hun var i tillegg logens CM i 17 år.

– Hva er Uranias situasjon i dag og hvilke ønsker og visjoner har logen for fremtiden?

I dag har Urania 88 medlemmer. En del av disse vil jo gå til den nye logen, men vi har også fått en del nye søstre som blir hos oss. Målet er selvfølgelig å opprettholde medlemsantallet, beholde logens gode ånd og arbeide fremover som vi har gjort i alle år.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

Maratonløper er ny Stor Sire i

Rabbe Strann har et langt løp bak seg i Odd Fellow Ordenen i Finland. Hans far var hans fadder og han var i midten av 20-årene da han ble resipert i Odd Fellow loge nr. 16 Kungsvägen like utenfor Helsingfors. De første årene var ikke aktiviteten så stor for tiden gikk mye med til utdanning og etablering av familie. Men så ble det etter hvert hele rekken av embeder i egen loge. Deretter ble det embedet som Distrikts Stor Sire, Deputert Stor Sire, Vicestorsire og nå i 2013 som Stor Sire. Den finske Storloge har en noe annen struktur enn i de øvrige nordiske land. Dette skyldes at man har to språklige seksjoner, den finske og den svenske, som har hver sin ledelse.

– Hvorfor ønsket du å bli Stor Sire etter å ha sittet i sentrale verv så lenge?

Jeg ser jo på Ordenen først og fremst som et sted hvor man skal «elevare the character of Man» som det heter i Ordensmålsettingen på amerikansk. Det er jo et arbeid man aldri blir ferdig med. Jeg har hele mitt liv arbeidet i et stort finsk firma som heter Alko – en parallell til det norske Vinmonopolet. Da Finland ble medlem av EU, kom dette firmaet inn i en rivende utvikling, og jeg var i noen år sikkerhetssjef, senere leder for å bygge opp nye og moderne forretninger. Dette var et arbeid med stadig nye utfordringer og lite tid til å tenke på så mye annet enn det rent bedriftsmessige. I denne tiden ble Odd Fellow Ordenen det stedet hvor jeg kunne fordype meg helt i «en annorlunda värld». Det var i denne perioden jeg også begynte i løpe for å holde meg fysisk i form. Jeg har løpt tre ganger maraton, mange halvmaraton og utallige terrengløp.

– Hvor har du fått dine sterkeste impulser til å reflektere over Odd Fellow Ordenens særegenheter og verdier? Selvfølgelig har mitt daglige virke i min egen loge og leir vært viktig i denne prosessen. Jeg har alltid vært mest opptatt av ritualene og våre ideologiske spørsmål.

Rabbe Strann, ny finsk Stor Sire.

Ordenens administrasjon er nødvendig og må være effektiv og god. Men det er ritualene og verdiene som bærer vår egenart og som vi stadig må fordype oss i. Jeg var så heldig å komme i kontakt med gode svenske og finske brødre som dannet noe som spøkefullt ble kalt OFOG eller «Odd Fellow uberoende gruppe». Vi kom jevnlig sammen henholdsvis i Finland og i Sverige gjennom årene, og jeg lærte utrolig meget av disse samtalene. Det gav meg en klar og dyp forståelse av at skal vi komme videre, må vi også dyrke den strukturerte og målrettede samtale.

– Hva betyr «to elevate the character of Man» i vår tid?

Slik jeg ser det er det å påvirke medlemmene slik at de blir en positiv faktor i sine lokalmiljøer. Vi skal ikke utvikle

teoretiske filosofer, men heller etiske praktikere. «The character of Man» er ikke en skrivebordssyssel, men noe som skal merkes i dagliglivet. Men når jeg har sagt det, er det også klart at vi kan havne i den grøften som amerikanerne nå synes å havne i, nemlig å bli en ren velgjørhetsbevegelse uten etiske refleksjoner. Det er ikke i samsvar med Ordenens formål. Det er minst to grøfter å falle i. Den ene er den teoretiserende grøft uten praktisk forankring. Den andre er velgjørhetsgrøften uten etisk refleksjon.

– Hvordan skal vi unngå å havne i disse grøftene da?

Jeg tror at forståelse, innsikt i og levendegjøring av våre ritualer er den sentrale veien å gå. Jeg synes å merke en økende interesse for dette. Og dette skjer over hele Norden. I Finland har vi vårt

Finland

Forskningsutskott. Og i Sverige og Norge har vi fått Odd Fellow Akademier. Og over alt arbeides det med å få frem historisk, etisk og ideologisk forståelse og fordypning i ritualene. Det er også spennende å se hvordan de ulike land legger noe forskjellig vekt på sine analyser og fortolkninger av ritualene. Dette er en berikelse som bare øker vår forståelse.

Derfor er det helt nødvendig at både loger og leire legger stigende vekt på sitt gradgivningsarbeid. Og for meg er det helt sentralt at det er den enkelte loge og leir som gjør dette arbeidet. Vi bør satse på så mye gradgivningsarbeid som mulig. Derfor er det et betydelig faresignal hvis en loge og leir ikke har rekruttering slik at de får lite gradgivningsarbeid. Da visner livskraften i vår egenart.

– Ser du andre ting som du gjerne vil forandre på?

Jeg synes klart at vi er for usynlige i samfunnet. Det skyldes nok i betydelig grad oss selv. Vi har tidligere ikke tenkt så mye på dette at vi skulle synes. Men når vi skal synes, må vi synes med vår egenart. Det er vel viktigere at folk vet hva vi er enn hvem vi er. Og hva vi står for får vi best frem ved at det enkelte medlem snakker om Ordenen i positive vendinger og selv gjennom eget liv viser hva Ordenens etikk betyr i praksis. Når alle medlemmene inne i seg selv kjenner at de er stolte av å være Odd Fellows, skulle det være en enkelt sak å si det til andre: «Ja, jeg er en Odd Fellow, og det er jeg glad for og stolt av!»

– Hvordan er medlemssituasjonen og rekrutteringen i Finland?

Som du vet kom Ordensarbeidet av en rekke grunner noe senere i gang i Finland enn ellers i Norden. I dag er vi om lag 9.000 medlemmer fordelt på om lag 5.000 brødre og 4.000 søstre. Om ti år vil vi gjerne være 10.000. Det er også slik at de finskspråklige logene vokser raskere enn de svenske. Det er jo en nasjonal tendens. Når vi ser på kartet over Finland, har vi betydelige vekstmuligheter. Ordenen er konsentrert i sør og vest, mens innlandet og østover er meget dårlig dekket. Hvis vi får fotfeste i disse områdene, vil Ordenen kunne vokse sterkt. Men dette krever bevisst strategi og innsats. For den som ser på Ordensutviklingen i Finland med en markedsstrategis

Jag bor i ett hus, som är ursprungligen byggt av min farfar år 1933. Så det finnes alltid något att reparera. Den här bilden är dock från min sons hus där jag också ibland får var byggmästare.

øyne, er det betydelige ubrukte muligheter.

– Den finske jurisdiksjon har ansvar for den eneste Odd Fellow loge i Estland. Hvordan går arbeidet der?

Arbeidet er satt i gang, men vi har vel ikke fått den utviklingen som vi ønsket. Nå når vi har fått Den Europeiske Storloge – Grand Lodge of Europe – er det jo å håpe at GLE vil kunne samle erfaringer med rekruttering og ekspansjon i nye land. Vi har jo erfaringer fra både Estland og Polen. De to landene er jo tilsynelatende like. På den annen side har jo utviklingen ikke skjedd parallelt. Da kan man spørre hvilke faktorer som spiller inn i disse forskjellene.

– Vi har et stikkord her med GLE. Hvordan vurderer du utviklingen i Den Europeiske Storloge?

GLE er jo noe helt nytt selv om vedtaket ble gjort i 2006. Noe prøving og feiling er både nødvendig og forståelig. Men jeg har nok inntrykk av at man har valgt for mye å satse på et byråkrati mer enn på produktive prosesser. Hvis min påstand om at våre ritualer er de som bærer Ordenens særegenhet, burde vi legge mer arbeid i å skape en felles innsikt og forståelse i ritualene. De har jo alle en felles rot, men har også utviklet seg i forskjellige retninger. Den europeiske Odd

Fellow historie er aldri blitt skrevet. Det er en stor utfordring for å skape en felles identitet i en tid hvor den amerikanske gren synes å miste både livskraft og oppslutning.

– Hvordan ser du for deg fremtiden, Rabbe Strann?

Hvis vi kan få frem Ordenens særegne karakter og livsfilosofi på en positiv måte gjennom alle våre medlemmer, har vi verdens beste ambassadørkorps. Hvis vi lever ut det vi lærer i våre ritualer, tror jeg mange vil søke våre kretser. Jeg vet nesten ingen steder i samfunnet hvor man så bevisst og systematisk stiller viktige spørsmål som «Hvordan bør jeg leve?» og «Hvordan kan jeg gjøre meg selv til et bedre menneske?» I de fleste steder vi kommer er man opptatt av det kortsiktige og overflatiske, ikke av det ettertenksomme og langsiktige. Det er jo det langsiktige og det ettertenksomme som våre ritualer er grunnleggende opptatt av. Får vi alle medlemmer til å forstå og praktisere dette, tror jeg det vil rekruttere de mange som nettopp er opptatt av det samme. Ordenen vil aldri bli noen massebevegelse. Det er heller ikke det jeg håper på. Men vi skal være et arnested nettopp for dem som søker etter å utvikle seg selv på et velprøvet etisk grunnlag.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

Storlogemøtet på Isla

Island var forbausende tidlig ute med å få innført Odd Fellow Ordenen. Det skjedde allerede i 1897, og ble forårsaket av en epidemi som brøt ut. Den ville den danske Stor Sire, Petrus Beyer gjøre noe med. Den danske Storloge sendte hjelp til Island for å hjelpe på nødssituasjonen. Dermed fikk Ordenen sitt fotfeste og det satt godt. Island er det land i verden med den høyeste prosentandel Ordensmedlemmer. Stor Sire Morten Buan var gjest under det islandske Storlogemøtet, og DTK har intervjuet ham om situasjonen i

den islandske jurisdiksjon nå ved Storlogemøtet.

– Er den islandske Ordensgren like levende og frisk som den har vært gjennom de siste tiårene?

Ja, det må det være all grunn til å si. Island er jo det land i verden med den høyeste relative andel Odd Fellows i befolkningen. Med 1,17% av befolkningen som Odd Fellows er jo dette himmelvidt over hva andre land kan fremvise. Men det er ikke like lett å forklare hvorfor. Men det er åpenbart at Odd Fellow Ordenen passer svært godt det islandske gemytt.

– Hvilke saker er det som opptar våre islandske Ordenssøsken for tiden?

Det går jo opp og ned i alle jurisdiksjoner om man har noen «store saker på gang». Før finanskrisen på Island, hadde den islandske Storloge planer om å bygge et

helt nytt Ordenshus på Ordenens store eiendom i utkanten av Reykjavik hvor de også har en gigantisk golfbane. Det var en stor sak, og kan lett bli det igjen nå som finansene synes å komme i god orden igjen. Men denne gangen var det vel Ordenens nye Grunnlov som vakte mest oppmerksomhet.

– Var det saker som skapte noen form for splid i Storlogemøtet?

En Grunnlovsbehandling er jo alltid en stor sak hvor det føres prinsipielle debatter. Denne gangen kom et «gammelt spørsmål» opp igjen, nemlig om også en søster med tiden kunne velges som Stor Sire. Det har etter loven ikke vært mulig før. Men denne gang ble det vedtatt med $\frac{3}{4}$ flertall. Når man får slike dyptgripende forandringer, kan man raskt kalle det splid. Men i virkeligheten er det mer

nd

uttrykk for at når man gjør forandringer skal det skje med basis i skikkelige utredninger, drøftelser og vedtak.

– Hvordan er Rebekkainstitusjonens situasjon på Island?

Rebekkainstitusjonen står grunnstøtt på Island, noe som det foregående vedtak med at en søster kan velges til Stor Sire også viser. Men det er fortsatt slik at antall brødre er betydelig større enn antall søstre. Tallene er for tiden slik at det på Island er 26 Odd Fellow loger med til sammen 2256 brødre med et gjennomsnitt på 87 brødre i hver loge, 17 Rebekkaloger med 1459 søstre, og et gjennomsnitt på 85 søstre i hver loge. Det er fem Odd Fellow leire og tre Rebekkaleire.

– Er det noen forskjell på arbeidet i den islandske og norske Storloge?

Det er alltid forskjeller mellom de forskjellige land. Det er jo nettopp det som gjør det både nyttig og lærerikt å delta i hverandres Storlogemøter. En iøyenfallende forskjell er at Island har storlogemøte hvert annet år, mens vi har hvert fjerde år. Dermed er også valgsystemet litt annerledes. På Island står halvparten av Storlogens embedsmenn på valg hvert annet år. På den måten har de sikret en form for kontinuitet, en metode vi kjenner igjen fra en rekke organisasjoner. Hos oss står jo alle Storlogens embeder på valg ved hvert Storlogemøte. Det åpner jo for den mulighet at man kan få en total utskiftning. Dette er en annen valgmetode. Begge har sine fordeler og ulemper.

– Hvordan var valgene denne gangen?

Denne gangen var to kandidater til embedet som Stor Skattmester, og den som ble valgt var David Einarson. Den sittende Stor Sire Stefán Veturlidason var nominert og ble valgt for en ny fireårsperiode.

– Merket du deg saker på Island som vi i Norge kan lære noe av?

Man kan jo lære noe av alle som gjør ting annerledes enn man selv gjør det. Jeg kan vel ikke si at det er konkrete lærdommer å hente, men heller et par observasjoner. Jeg merker meg at islandske Odd Fellows er stolte over sitt Ordensmedlemskap. Det kan henge sammen med at Ordenen står sterkt på Island. Men det kan også undres over om ikke

Ordenen står sterkt fordi medlemmene er stolte over sin Orden. Det kan vi lære av. Alle Odd Fellows bør kunne si med overbevisning at: «Jeg er en Odd Fellow!» Jeg merker meg også at det kan ikke være uten grunn at mer enn en prosent av befolkningen er medlemmer. Dette skyldes «noe», uten at vi rent konkret kan sette fingeren på det. Men disse to ting, at man er en positiv faktor i samfunnet og at man har et godt selvilde som Ordensmedlem har innlysende gunstig effekt både i samfunn og Orden.

– Hvor ble Storlogemøtet arrangert?

Den islandske Odd Fellow Ordenen har en praktfull bygning midt i Reykjavik sentrum. Dette er meget tidsmessige lokaler. Imidlertid har en sterkt voksende Orden ført til planer om nytt hovedkvarter i utkanten av Reykjavik. Ordensbygningen ble reist omtrent samtidig med at vi reiste Stortingsgaten 28. I Huset er det tre Ordenssaler av forskjellig størrelse og utforming. Dette huset egner seg utmerket til Storlogemøtene og de er alltid blitt holdt her. Og i bygningen er det plass både til Storlogemøtets rituelle deler, til forhandlingsdelen og de selskapelige deler. Når man er til stede og opplever hvor godt det hele flyter, kan man bli lett misunnelig, selv om man også merker at det kan bli trangt en gang i mellom. Men trangen taler jo bare sitt tydelig språk om at man har med en voksende og sterk jurisdiksjon å gjøre.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

Den Europeiske Storloge ble opprettet ved vedtak i Sovereign Grand Lodge Meeting i 2006, og ble instituert i Oslo i juni 2007 av Sovereign Grand Master Robert Robbins. Dette var et meget viktig strategisk skritt for Odd Fellow Ordenens jurisdiksjoner i Europa. Nå gjenstår å finne gode arbeidsformer i den nye Storlogen. Disse arbeidsformene skal fremme samvirke og integrering rent Ordensmessig, noe som ikke var noen selvfølge før da hver jurisdiksjon formelt hørte inn under SGL i USA. GLE – Grand Lodge of Europe – er en ung organisasjonsdannelse som trenger tid for å finne sin form. Vi har bedt Stor Sire Morten Buan svare på spørsmål fra DTK.

– Det ble valgt ny Europeisk Stor Sire i dette møtet. Hvem falt valget på, og med hvilken begrunnelse?

Det var ikke så mye spenning som knyttet seg til valget, for den svenske Eks Stor Sire, Lars Fryklund, var nominert med bred støtte. Og han hadde ikke bare støtte, men også et program som han ville velges på. Lars Fryklund har vært med i GLE fra første stund, og også på arbeidet med å få en europeisk Storloge i 2006. Derfor kjenner han både historien og forhistorien. Erfaringen i perioden fra 2007 til i dag viser svakheter i arbeidsmåten som må løses for å komme over i mer offensive og konstruktive former.

– Er GLE i ferd med å finne sin arbeidsform? Det er vel ingen hemmelighet at det har vært ulike synspunkter på hvordan man skal arbeide.

Ja, det er helt klart ulike synspunkter, noe som alltid er til stede i internasjonale sammenhenger. I vår sammenheng er det et par linjer som er viktig å forstå. Det ene er den rent størrelsesmessige. Når en jurisdiksjon har 40.000 medlemmer og en annen mindre enn 1.000, blir proporsjonene svært ujevne. Den andre linjen er at de nordiske land har en langt mer sammenfallende Odd Fellow kultur enn forholdet i mellom-Europa. De tre mellom-europeiske jurisdiksjoner med Nederland/Belgia, Sveits og Tyskland har utviklet seg annerledes uten at det ligger noen kritikk i det.

Men det betyr at de tre mellom-europeiske land har mindre enn 10% av med-

Det eur STORLOGEM

lemmene, mens de nordiske har mer enn 90%.

– Hvilke er etter din mening de største utfordringer GLE står overfor i fremtiden?

Kanskje fikk vi med oss en uheldig arv fra USA da vi skulle danne Den Europeiske Storloge. Amerikanerne synes å ha nærmest overtro på de tradisjonelle prosedyrer og regler, mens de er temmelig ribbet for mål og visjoner, for ikke så si uttalt etikk og verdier. Å samle de europeiske jurisdiksjoner i et hittil ukjent regelverk som nærmest skulle «tvinge» dem sammen, har vel allerede vist seg nytteløst. Man kan også si at med en moderne ledelsesforståelse er en slik tvang også negativ og uhensiktsmessig. Konsensusorganisasjoner krever også at man har en visjon for hvor man skal gå og en felles etikk og et felles verdifundament. Derfor må man i fremtiden finne andre

styringsformer enn dem man har hatt så langt. Det nytter lite å be noen om å gi avkall på noe før man ser at det samtidig gir noe mer verdifullt tilbake. Det må i det hele formuleres «vinn-vinn»-strategier. Nå oppleves nok mye av beslutningen som en kamp for ikke å tape.

– Hvilke saker dominerte dette møtet?

Noe av det som preget møtet var at valgene ikke kunne følge vedtektene. Det har hele tiden vært en forutsetning at brødre og søstre skulle være kvantitativt likt representert i Den Europeiske Storloge og at alle jurisdiksjoner skal være representert i kollegiet. Denne gang klarte ikke de mellom-europeiske jurisdiksjonene å nominere nok søstre til de oppsatte embeder. Status er at Storlogens kollegium har åtte medlemmer, svarende til de åtte jurisdiksjoner. Men kjønnsfordeling ble skjev idet kollegiet nå bare er to søstre, men seks brødre i embedene.

Europeiske MØTET 2013

– Er det noen styrkeforskyvninger i dette da?

Ja, vi ser at Den europeiske Stor Sire, Lars Fryklund, kommer fra Sverige. Og som søster og bror Europeisk Deputert Stor Sire ble valgt henholdsvis Dep. Stor Sire Tove Aalborg fra Norge og Eks Stor Sire Tapio Katajamäki fra Finland. Dermed er det tre nordiske land som utgjør den mest sentrale ledelsen i GLE. Og alle tre er lovlig og vedtaksfestet valgt.

– Var det noen spesielt oppmuntrende saker som ble fremmet?

Høydepunkt på dette Storlogemøtet var informasjonen om prosessen i Polen der de nå har 420 medlemmer i syv loger og en leir. Målet er nå å etablere en selvstendig Polsk Storloge i 2014. Hele dette prosjektet har vært i regi av den Svenske Storloge. Og denne utviklingen ble naturligvis meget godt mottatt og velsignet av delegatene i Storlogemøtet i GLE.

Etter min mening viser det også at styrkelse og ekspansjon sammen med visjoner, verdier og felles forståelse er elementer i den drivkraften vi trenger for å gå samlet fremover i Europa.

– Var det saker som ikke ble løst?

Ja, en sak av stor betydning ble ikke løst. Saken var fremmet fra den Svenske jurisdiksjon og gikk ut på en ordning med Europeisk Storlogemøter på skriftlig grunnlag. Vi kjenner jo godt til at en del saker egner seg vel så godt til å løses på skriftlig grunnlag som i plenumsdebatter. Men denne saken ble da blokkert av Sveits og Nederland/Belgia med sin 5% av medlemmene. Storlogemøter på skriftlig grunnlag kan være meget rasjonell saksbehandling, ikke minst sterkt økonomisk besparende og kan gjøre det mulig å bruke de ordinære møtene til bedre debattfora. Men her har vi en tradisjon i Norden som mellomeuropeerne

ikke kjenner og er styrkemessig redde for. Dette viser i et nøtteskall de to forholdene jeg nevnte tidligere, nemlig den tallmessige forskjell og den kulturmessige forskjell. Dette blir en av de store utfordringene å finne konstruktive løsninger på i tiden fremover.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

Leirinstitusjonen

– HVA ER NÅ DEN?

I Odd Fellow Ordenen er det ikke uvanlig – ja, rent ut sagt vanlig – at man formulerer seg slik: «Først blir du innviet i logen og får de tre logegradene. Og etter en viss tid blir du kallet til leiren.» Det høres ut som en vandring ad den strake landevei, uten en hump og uten en kneik og at alt sammen er ett og det samme – ett alen av samme stykke. Intet kunne være en mer feilaktig beskrivelse.

Den første Odd Fellow loge ble instituert 26. april 1819. Den første Odd Fellow leir ble instituert 6. juli 1827, altså vel åtte år etter at den første loge ble stiftet. Er det grunn til å tro at Ordensfedrene ville opprette noe nytt for å oppnå det samme? Svaret er innlysende: Nei.

Verdibærende Ordeners pedagogikk

Følger man de verdibærende Ordeners historie ser man at de alle knytter seg til et sett av bilder eller situasjoner. Druidordenen har eksempelvis brukt det gamle keltiske samfunnet med dets vismenn og prester som bakgrunnsteppe for sine etiske og rituelle fortellinger. Tempelridderordenen henter sine bilder og sitt bakgrunnsteppe fra Temperidderens sammenslutning slik den ble formet i korstogstiden etter 1095. Frimurerordenen har flere sett med bilder hentet fra Salomos tempel og fra Egypts pyramider. Og slik kunne vi fortsette. Redegjøre for den ene Ordenen etter den andre.

Odd Fellow Ordenens opprinnelse

Odd Fellow Ordenens opprinnelse finner sted i England i overgangen mellom jordbrukssamfunnet og industrisamfunnet. Det kan ha vært vanskelig å skjelne mellom en Odd Fellow loge som vi vet ble stiftet i Sheffield i 1730 og det man kalte «friendly and fraternal societies». Disse sammenslutningene ble åpenbart stiftet ut fra tanken om fellesskapshjelp og «hjelp til selvhjelp». Byene vokste – urbaniseringen – med rekordfart og det gamle

bondesamfunnets solidaritet og familiebånd brøt sammen.

Med det vi vet i dag, hadde de første Odd Fellow loger et meget enkelt rituell arbeid, men et ganske omfattende sosialt program med gjensidig hjelp ved sykdom, død, arbeidsløshet og med sikkerhet for gjenlevende etter døde medlemmer. Hjelpen ble knyttet til de nære og tette relasjoner og til lokalmiljøet. Dette perspektivet ble da også det sentrale i logene. Det var lokalmiljøet og familien som ble den sentrale livsarena. Rent retorisk kan man spørre – ja, hva ellers skulle være viktig?

Logeritualene er i betydelig grad en arv fra England, selv om de ble utviklet og noe omformet i USA, spesielt i tiden etter bruddet med England i 1840-årene.

Den amerikanske situasjon

Da Ordenen kom til USA, kunne ingen på noen måte forutse og tenke seg at disse få statene på Østkysten – opprinnelig 13 i tallet – skulle utvikle seg til et sammenslutning av 50 delstater og i perioder bli verdens største supermakt. Men i dette perspektivet sprekker også det logemesige perspektiv med lokalmiljøet. Da er det ikke lenger det tette og nære, men det altomfattende og globale som gjør seg gjeldende. Dette kan ha vært en bakgrunn for at Ordensfedrene – de samme som hadde dannet Lodge no: 1 Washington – åtte år senere etablerte Encampment no: 1 Jerusalem.

Vi merker at oss at mens de første loger hadde erkeamerikanske navn som Washington og Franklin, fikk de første leire – eller encampments – fullstendig annerledes navn som eksempelvis Jerusalem. Leirnavnene ble i stor grad hentet med assosiasjoner til Patriarkhistorien som vi finner beskrevet fra kapittel 11. I Første Mosebok.

Den rituelle oppbygging

Skal man søke å finne en metafor som

kan si noe om hvordan Odd Fellow Ordenens rituelle oppbygging fungerer, har jeg valgt Oslo Rådhus. Da må man samtidig huske at «en modell er alltid en forenkling av virkeligheten.» Det Oslo Rådhus forteller oss er at det

er et stort fundament med to selvstendige tårn bygget på dette fundamentet.

Det ene tårnet er de tre logegrader. Det andre tårnet er de tre leirgrader. Men vi vet jo alle at du kan ikke ta disse gradene i hvilken som helst rekkefølge. Først kommer logegradene, og deretter kommer eventuelt leirgra-

dene. Så når det gjelder rekkefølgen i gradene, strekker ikke metaforen med Oslo Rådhus til.

Logens motto og leirens motto

Logens og Ordenens motto er Vennskap Kjærlighet og Sannhet. Dette finner vi igjen i en rekke sammenhenger, ikke minst i De Tre Kjedeled som Odd Fellow Ordenen så intimt forbindes med. Ser vi på dette mottoet oppdager vi raskt at både vennskap, kjærlighet og sannhet er ganske relasjonelle begreper som intervensjoner i sam-

leiren
måte
fremvekst

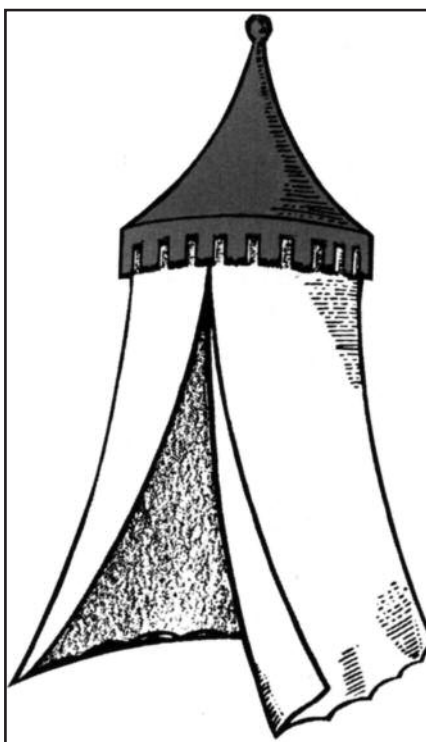
Utredning om leirinstitusjonen

Vi har aldri hatt en samlet utredning om leirinstitusjonen, dens tenkemåte, historie, fremvekst, utstyr og symbolikk. Det har medført at mange ikke har fått øynene opp for leirens egenart og på hvor mange måter den skiller seg fra logeinstitusjonen. På område etter område tenkte våre Ordensfedre leiren faktisk ganske motsatt av en loge. Da kreves to typer kompetanse. Man må kjenne logens egenart og forstå denne, og man må arbeide seg inn i leirens egenart.

Den foreliggende utredning kan nå kjøpes fra Kanselliet, og vil være en be-

spillet
mellom
men-
nesker.

Når det gjelder leirens motto er dette Tro, Håp og Barmhjertighet. Jeg vil ikke karakterisere disse begrepene som relasjonelle, men mer eksistensielle. Dette viser noe av forskjellen mellom loge og leir. Logene er relasjonelle og knyttet til lokalmiljøet. Leiren er mer eksistensiell og knytter seg opp til hele menneskeheten.

tydelig berikelse for enhver som vil få en dypere forståelse av Odd Fellow Ordenens etiske bredde som verdibærer.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

OBS!

Stoff til redaksjonen sendes Redaktøren på følgende måte:

- stoffet må være tydelig merket med hva det gjelder.
- stoffet sendes elektronisk på worddokumenter som kan åpnes og bearbejdes.
- stoffet må være ordnet best mulig.
- det må gå tydelig frem hvem som er forfatter av teksten.
- det må fremgå hvem som er kontaktperson for stoffet inkl. mailadresse.
- Redaktøren forbeholder seg retten til å redigere stoffet etter magasinets behov.
- tilsendt stoff returneres ikke.
- tilsendt stoff blir oppbevart og kan bli brukt ved et senere høve.
- billedmateriale sendes bladets grafiske formgiver tydelig merket.

Bilder til redaksjonen sendes Jon Esben Johnsen på følgende måte:

- Gjerne papirbilde i god kvalitet eller som digital billedfil.
- Høyest mulig oppløsning på kameraet bildene er tatt med.
- JPG-format.
- Digitale billedfiler rett fra minnekortet, altså helst ikke behandlet på noen måte.

Nordiske leirslagning på Saue

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

Sauøyene er sannsynligvis det norske navn på Færøyene. Det sies at sauer var der før mennesket, selv om det er ganske usannsynlig. Men mennesker er det funnet spor av på disse øyene allerede for 4.000 år siden, selv om vi gjerne vil tro at nordmenn var de første. Men det har også vært irske munkar der allerede på 600-tallet. Det norske landnåmet startet omtrent samtidig med at nordmenn dro til Island. Det bor i dag om lag 50.000 mennesker på øyene med en befolkning som er av dels keltisk og dels nordisk opphav. Færøyene består av 18 større og mindre øyene, hvorav alle unntatt én er bebodd.

Hvorfor en leirslagning på Færøyene?

Færøyene har vært under dansk herredømme fra den tid øyene ble med Norge inn i Kalmarunionen i 1397. Den gang antydes det at det neppe bodde mer enn om lag 1.000 mennesker på øyene, og knapt nok det. I Odd Fellow historien hører det med til barnelærdommen at Ordenen kom til Island ett år før den kom til Norge, altså i 1897. I Island har Ordenen vokst slik at det finnes ikke noe land i verden med en så relativt høy andel Ordensmedlemmer i befolkningen som der. Selv om Færøyene og Island begge har vært under dansk overhøyhet, kom Odd Fellow Ordenen relativt sent til Færøyene. Den første Odd Fellow loge, nr. 1 Ambolten, ble stiftet først i 1987. Det var også en Rebekkaforening i Torshavn – altså hovedstaden – men den ble aldri noen loge. Medlemmene av Odd Fellow logen på Færøyene har selvfølgelig også et behov for Leirinstitusjonene. Men det er ikke så langt noe medlemsmessig grunnlag for å danne egen leir. Derfor er de færøyske patriarker tilsluttet den dan-

Over: Gjestende patriarker foran Ordenshuset i Torshavn.

Under: Hovedpatriark Ove Gloppen hilser de færøyske patriarker fra de tilreisende patriarker fra Norge.

ninger øylene

ske vandreleir, Patriarklejr nr. 17 Skibet. Og det var leir nr. 17 Skibet som hadde besluttet å ha to leirslagninger på Færøyene i dagene 9. og 10. mai 2013. De fleste av leirens embedsmenn hører hjemme i området rundt København. Men denne leiren har et stort geografisk nedslagsfelt. Dette eksemplifiseres ved at 2. Høvedsmann, Mogens Jantzen, bor på Bornholm i Østersjøen.

To gradgivninger på to dager

Når man først har en slik leirslagning, må man bruke tiden godt. Derfor ble det to gradgivninger på henholdsvis torsdag og fredag. Den første dagen ble viet til Patriarkgraden og opptakelse at to resipiendoer i denne. Fredagen var det befordring av to patriarker til Den Gyldne Leveregels grad. Med alle færøyske patriarker, og gjestende patriarker fra Danmark, Finland og Norge var det funksjonelle Ordenshuset i Torshavn nærmest fylt til randen.

Alle leirgradene har sin opprinnelse i USA hvor leirgradene utviklet seg ganske dramatisk fra starten 6. juli 1827 da Leirinstitusjonen ble opprettet i Baltimore, Maryland. Da de europeiske jurisdiksjoner fikk sine egne leire, ble ritualene dels oversatt fra amerikansk, og dels bearbeidet i den enkelte jurisdiksjon, selv om det ideologiske innhold er det samme. For de finske og norske patriarker som var med – 30 norske og ni finske – merket de raskt at gradenes dramatiske innhold var ganske forskjellig fra egne erfaringer. Dermed blir det også store forskjeller i den dramaturgiske og pedagogiske tilnærming.

Det er en annen utviklingslinje i Europa som man også skal være oppmerksom på. I 1970-årene ble det utført et samarbeid mellom Danmark, Sverige og Norge hvor den norske 1. Deputert Stor Sire Leif Wilhelm Tuman var med sammen med senere Stor Sire Dag Wallén fra Sverige og Stor Sekretær Walter Holm fra Danmark. De pekte på leirens samfunnsperspektiv og de oppgaver som gikk ut over det arbeid som vanligvis gjøres i logene. I 1990-årene startet den svenske Stor Sire Arne Beck-

man opp et fordypningsarbeid med å bringe leiren mer i samsvar med de opprinnelige idéer fra leirarbeidet i USA hvor det ved starten ble understreket to perspektiver i begrepene «an encampment room» og «a new machinery». Dette betyr rent ut sagt at de fysiske rammene omkring en leirslagning er annerledes og ny i forhold til det vi finner i logesalen. Det er jo ingen grunn til å tro at man ville lage en ny loge etter bare åtte år med den som ble startet i 1819.

Den store selskapelighet

Etter de to gradgivninger ble både patriarker og medfølgende damer invitert til to store tafler i to store selskapslokaler i Torshavn. Antallet deltakere sprenget enhver mulighet for å ha disse taflene i Ordenshuset. Disse to store fester ble ført etter dansk Ordensetikette, noe som tilsier både stil og form, en rekke taler, utpregende Ordenssanger og en rekke trefoldige «leve» både for dronning Margrethe II og for en rekke Ordenspersoner.

Det er et sentralt trekk i Odd Fellow Ordenen at ethvert møte er todelt. Den rituelle del er viktig for de læremessige deler. Men «patriarkmåltidene» i dets ulike varianter er like viktig, om enn med en annen hensikt. Det ligger en snev av visdom i den gamle formulering om at «si meg hvem du spiser med, så skal jeg si deg hvem du er». Ettermøtet er ikke en tilfældighet og en uvesentlighet, men en del av Ordenens dannelsesprosjekt. Når man samler Ordensmedlemmer fra tre forskjellige land, gir det en utmerket anledning til forbrødring og forsøstring på tvers av landegrensene.

De atten øyers land

Færøyene består av atten øyer. I løpet av tiden fra onsdag til søndag fikk de deltakende patriarker med ledsagere anledning til å kjøre gjennom mye av dette øyriket. Det hele kulminerte med en lang

dags tur til den sydligste øya. Færøyene består av en rekke fjellmassiver og man får inntrykk av at det neppe finnes en eneste slette av noen størrelse, men en rekke bakker, lier, knauser og topper. Og over alt fantes beitematte sauer. Med ujevne mellomrom kom vi til små lokal-samfunn som gjerne besto av en gate med hus på ene siden og sjøkanten på den andre, og med kirken som det sentrale samlingssted. Været på Færøyene er stadig omskiftende fra time til time, og mildt om vinteren og kaldt om sommeren. Å leve av hva havet gav var i tidligere tider forbundet med fare. Dro man for langt ut på havet og været slo om, kunne det stå om livet å komme seg til lands igjen. Svært mange var gjennom årene omkommet på havet mens de «for i sitt ansikts sved å ville ete sitt brød.»

Fra Norge

dro et følge på 57 «i vesterled» med Hovedpatriark Ove Gloppen i spissen for patriarker fra Leir nr. 2 Varde. Reisen kom etter invitasjon fra Patriarklejr nr. 17 Skibet. Fra Leir Åbohus i Finland kom ni patriarker. Får alle gode krefter det som de vil, vil det bli leirslagning med patriarker fra Danmark og Finland i Stavanger i 2013. Det er hevet over enhver tvil at alle lærte mye av de to leirslagningene. Og for alle deltakerne ble det ny lærdom og erfaringer fra et øysamfunn i vest som alle hadde hørt om, men få hadde besøkt tidligere.

Historien om broderloge nr. F1 Ambolturin på Færøerne

Eks Storrepresentant Poul Pohlsgaard.

I 1980'erne havde salig Knud Peter Jensen et gymnastikhold i Vestmanna på Færøerne. Han havde længe gået med den tanke, at etablere Odd Fellow på Færøerne, idet han selv var en inkarneret Odd Fellow. Da gymnastikholdet kun bestod af mænd, slog den tanke, at her var chancen. Så snakken gik, og i 1984 sluttede 6 mænd sig til hans lille flok, og de drog til Danmark den 23. januar 1984, hvor de fik deres 3 grader. Den 24. januar indvielses- og venskabsgraden i broderloge nr. 23 Christian d. IV. Den 26. januar drog brødrene til Korsør, hvor de fik tildelt kærligheds- og sandhedsgraden. Broderloge nr. 60 Hammeren, var Knud Peter Jensens gamle loge, og blev senere vor moderloge.

Hjemkommet fra Danmark skulle brødrene synke alle de indtryk de havde fået, og lære lidt om logearbejde. Det lykkedes fint, så den 9. maj 1985 stiftedes Odd Fellow foreningen AMBOLTURIN. Det skete under meget højtidelige rammer, på Hotel Hafnia i Tórshavn, og under ledelse af daværende distriktsdeputeret storsire Erik Fischer.

Det skal siges, at uden Erik Fischers og Knud Peter Jensens ihærdige arbejde, var der aldrig kommet nogen Odd Fellow loge på Færøerne.

Nu havde brødrene en forening hvor de holdt regelmæssige møder for ikke at glemme logearbejdet, men målet måtte være en rigtig loge. Brødrene blev derfor sat til at gennemgå deres familie og bek-

endtskabskreds, og hver komme med 2 eller flere mulige kandidater. Det lykkedes, og 10 nye brødre kunne i april 1986 rejse til Danmark, hvor de den 10. april blev indviet i broderloge nr. 28 Hafnia, og samme aften fik de tildelt venskabsgraden i broderloge nr. 50 Jonathan. Den 12. april blev de tildelt kærlighedsgraden og sandhedsgraden, i broderloge nr. 60 Hammeren - Korsør.

Nu var der brødre nok, til at stifte en loge, så nu manglede de blot et sted at være.

Det lykkedes hurtigt, at få et langtidslejemål i stand, med det Færøske elselsskab SEV. Her fik man frie muligheder, og kunne bygge om, som man ønskede det. Alle brødre arbejdede hårdt, idet

logen skulle være klar til institueringen, der var sat til den 11. oktober 1986.

En ny loge bliver til!

Dagen oprandt, og alle brødrene var godt nervøse. Ikke mindst, da vi nye brødre, havde lovet os selv, at vi ville indvie en ny broder samme aften, men også på grund af vejret. Der var kraftig storm og fly forsinkelser, men alt lykkedes til sidst, og de besøgende fra Danmark, Island og USA, kunne alle deltage ved institueringen der fik megen ros.

Ja det er rigtigt, der står USA, og det er ikke mange loger, der har haft den ære, at have Sovereign Grand Master James P. Sadler, til deres institution.

Institueringen blev dygtigt foretaget, af nu afdøde Storsire Preben O. Rasmussen, i samarbejde med medlemmer af Storlogen. Aftenen sluttede med en festmiddag på Hotel Hafnia i Tórshavn.

Det skal nævnes, at der også blev stiftet en Rebekkaforening "Sóljan" på Færøerne, men den gik desværre i opløsning, delvis som følge af den modvind, Odd Fellow Ordenen havde i sin opstart, på Færøerne.

Modstand og bekæmpelse

Efter at broderlogen nu var stiftet, var der kræfter på Færøerne som mente, at det nærmest var okkult, og en fare for det færøske samfund. Der blev hentet film og materiale, fra bla. Norge, for at vise hvor slemt det var. Dette blev sendt i det nationale fjernsyn, og gav stor omtale i de færøske medier. Det tog år, at få dette, til at lægge sig igen.

Tiden gik, og vi manglede medlemsfremgang i logen i Vestmanna, så talen kom på, om det ikke var bedre hvis vor loge, havde til huse i Tórshavn. Der var en større befolkningsdel, og er samtidig Færøernes hovedstad. Indbyggerne i Tórshavn var også i mere åbne for nye tiltag, hvilket er naturligt, og alle kræfter blev nu lagt i at finde et passende sted.

Det lykkedes endeligt at finde stedet, og med hjælp fra Storlogen og Føroya Sparekasse (nu EIK), blev det finansieret, og stedet blev vores i november 1994.

Ny medvind

Nu skulle brødrene herefter i gang igen,

med en ny ombygning og indretning. Fra begyndelsen var alle indstillede på, at selskabslokalerne skulle kunne udlejes. Derfor skulle der også være et stort og godt køkken. Dette var ikke alene for udlejningens skyld, men også for, at gæster skulle kunne komme i vores lokaler, og se at det ikke var så slemt endda, og at alt fungerede som det skulle. Ombygningen gik godt, hvor alle brødrene deltog, og vi lærte hinanden rigtig godt at kende. Allerede den 20. maj 1995 kunne vi indvie den nye logesal, professionelt ledet af distriktsdeputeret storsire Erik Fischer og hans embedsmænd. Logen var nu etableret i egne lokaler, og blev snart mere og mere kendt. Den blev en del af det lokale liv i Tórshavn, og også udlejningen af selskabslokalerne gik strygende. Den mørke fortid blev glemt. Logen havde nu også fået flere af sine brødre optaget i lejren, og kunne nu fungere.

Også udenfor Danmark, fik man øje på logen i Tórshavn, og i efteråret 1995 blev logens overmester, kontaktet af en eks-mester i Island. De var nogle brødre, som gerne ville starte en ny loge i nye lokaler, og de forespurte om vi var interesseret i, at være deres venskabs loge. Det var vi selvfølgelig, og flere af vore brødre drog til Island, da institueringen skulle finde sted, den 15. maj 1996. Det blev en meget lærerig tur, hvor vi bl.a. mødte den Islandske storsire.

Vores tur blev gengældt i 1998, hvor vi havde besøg af 15 brødre fra Island, med fruer. Der blev ved denne lejlighed,

underskrevet de officielle dokumenter, som bevis mellem venskabs loger. Dette var en oplevelse for livet, og blev til mange venskaber for livet. Senere er der knyttet forbindelser til flere andre loger, såvel på Island, som i Danmark og Norge.

Nye takter

Da logen fejrede sin 15 års stiftelsesdag i 2001, havde vi igen besøg fra vor venskabsloge, nr. 21 Thorlákur Helgi på Island. De overrakte logen en storslået gave, nemlig sindbilleder med lys i, til alt logens gradearbejde, brødre, søstre og lejren. Vi var meget taknemmelige, da netop dette var brødrenes største ønske.

Logen blev i 2007, tilknyttet patriarklejr nr. 17 Skibet, og har givet de færøske brødre en helt ny mulighed, da der nu har været afholdt lejrmøde i logens lokaler, til stor glæde for alle. Dette giver et helt andet syn på lejren, nu hvor de færøske patriarker, på nærmeste hold, kan deltage i lejrens arbejde, og føle en meget nærmere tilknytning, til Odd Fellow Ordenen i Syddanmark.

Logen har de seneste 10 år kørt fornuftigt, og med god tilgang af nye medlemmer, samt et godt venskab, og med besøg af flere loger fra såvel Danmark, Norge og Island.

Som et sidste højdepunkt, kan nævnes logens 25 års jubilæum i 2011. Her var besøg fra nær og fjern, og blandt de gæstende brødre var også storsire Erling Stenholdt Poulsen, på sit første officielle loge besøg som nyvalgt storsire, samt

storskatmester Michael Stein og distriktsdeputeret storsire Erik Vad Andersen. Der blev afholdt en vellykket festloge med vores gæster, og dagen sluttede med en dejlig festmiddag i det Grønlandske Hus, der er bygget som en iglo. Her var mange taler, samt underholdning af færøske kædedansere, hvor de besøgende fik lov at deltage i dansen. En uforglemmelig dag og aften.

Vor situation

Broderloge nr. 1 – Ambolturin, er i god fremgang, og det som for 26 år siden begyndte som en «dansk» loge på Færøerne, har nu udviklet sig til at være en rigtig færøsk Odd Fellow loge, med 34 brødre. I indeværende embedstermin, er det samtidig første gang i historien, med udelukkende indfødte færingar, som embedsmænd i stolene. Nye tider er kommet, og nye krav stilles. Dette har medført, at der i 2011-12 er en ombygning i gang, af vor logebygning. Der laves nyt køkken og ny indgang, samt andre udvidelser, hvilket gør at faciliteterne er tip top, ved rykind dagene 10.-11. maj 2013, når patriarklejr nr. 17 – Skibet, atter sættes i Tórshavn. Der vil samtidig være et stort antal patriarker både fra Norge, Danmark, Island og Finland. Ja, vor ordensbygning i Tórshavn, er blevet et internationalt Odd Fellow samlingssted.

*Tekst: Eks Storrepresentant
Poul Pøhlsgaard, Færøerne*

De spennende etiske drøftelser

Trond Berg Eriksen
Professor i idéhistorie

Avisen Morgenbladet lar professor i idéhistorie, Trond Berg Eriksen, svare på innsendte etiske utfordringer, gjerne fra den svært praktiske dagligdagen, innsendt fra leserne. Disse små drøftelsene omkring praktiske, etiske utfordringer er som perler. De viser med all ønskelig tydelighet hvor spennende det er å drøfte etiske utfordringer. Vår etikk kan bygges opp av en rekke etiske ståsteder og resonnementer. Det er vanligvis bare fanatikere som ser «det eneste rette svar». Fornøylelig lesning!

Spørsmål:

I den siste tiden har barna mine stilt meg spørsmål der jeg har løyet. La meg bare ta to eksempler som har kommet opp nylig. «Har du røkt hasj, pappa?» «Har du vært dritfull noen gang, pappa?» Til dette har jeg svart nei. Men sannheten er en annen. Jeg har røkt røykt hasj og jeg har vært dritfull. Rett nok for en del år tilbake, i de glade studentdager. Så sagt med andre ord: jeg har løyet for mine barn. Jeg har tenkt over dette og opplever løgnen som et dilemma. Nå lurar jeg på om jeg skal si til mine barn at jeg har røkt hasj og har vært dritfull. Har du et råd?

Svar:

Nei, egentlig ikke. Alle vet at det egentlige rette – abstrakt sett – er å snakke sant. Men alle faktiske ytringer hører hjemme i bestemte situasjoner hvor man må ta mot-

takerens personlighet, kjønn, alder, rolle, sosiale funksjoner og avslørings konsekvenser med i betraktningen. Å snakke sant uten hensyn til følgene kan være en temmelig brutal affære. Den som snakker rett fra levra uten å tenke på hvordan informasjonene mottas og videreformidles er en dum stut. Det som vinnes i det moral-

samme regnskapet ved at det man sier sårer, krenker, utfordrer eller forvirrer. Å røpe andres hemmeligheter, bryte en annens fortrolighet, ignorere et taushetsløfte eller spre informasjon som straks vil forvandles til sladder, er noen man risikerer om man lar det å snakke sant tilsidesette alle andre hensyn. Sett at du er det eneste leddet i overføringsrekken som sier det du sier,

for å oppfylle det moralsk rettmessige kravet om å snakke sant. De som bringer din informasjon

forvente i omgivelsenes sannhethåndtering. Oxfordbevegelsen i mellomkrigstiden var en skrulle, halvreligiøs mellomklasselek som blant annet omfattet kravet om «absolutt sannferdighet», og derfor praktiserte offentlige skriftemål i diverse forsamlingshus. Folk gikk på møtene hovedsakelig for å høre hva naboer og kolleger hadde å tilstå av saftige synder – og lo seg i hjel etterpå. Det viser at den enkeltes sannhethåndtering er maktesløs, uansett hvor oppriktig og alvorlig ment den kan være, om det ikke finnes et snev av underforstått kontraktsforhold mellom avsendere og mottakere av opplysningene. I ditt tilfelle ville jeg ikke snakke om «hykler» i annen sammenheng enn om du brukte din påståtte hasj- og alkoholuskyldighet som argument mot barnas eventuelle uvaner. Hvis du viftet din noe oppskrytte engleham målbevisst og respektivt for å få barna til å føle seg skyldige, ville jeg også ha kalt deg en

«hykler» – ellers ikke. Jeg ville også bevare et skille mellom det å lyve og det å holde tilbake informasjon. Å lyve for sine barn er selvsagt lite heroisk, men å svare unnvikende på direkte spørsmål er ikke det samme som å lyve i streng forstand.

Den som lyver, tar selv initiativet til å spre falsk informasjon som benekter foreliggende, alternative opplysninger. Bare der hvor det foreligger alternative opplysninger som benektes, kan det være tale om løgn i snever forstand. Nå vet jeg ikke hvor store barna dine er, for det er også viktig å skjønne nøyaktig hva de spør om. Kanskje de ikke er ute etter en nøyaktig kartlegging av ditt alkoholforbruk og din røykehyppighet. Kanskje de bare vil vite om du har vært slem og ulydig du også i dine yngre dager. En alminnelig innrømmelse av det kan befeste fellesskapet mellom dere. Jeg tror det er en bedre strategi enn en destruktiv sannhetsfanatisme som aldri vil føre til noe godt, og som i siste instans gir barna mer enn de faktisk ber om og mer enn de kan håndtere. Sannhetsfanatismen gir tvetydige signaler fordi den både vil være retthaverisk og hvit som sne, samtidig som den gasser seg i halvglemte synder.

videre, vil med større eller mindre sannsynlighet instrumentalisere informasjonen til sine forskjellige bruker-

interesser. Hva ville være vunnet med oppriktighet hos den enkelte hvis opplysningene straks fant destruktive bruksmåter hos de andre? Mitt poeng er at sannhetskravet alene, for det første, er svært abstrakt, og for det andre må foreligge som en allmen forpliktelse om det skal ha noen mening overhodet. Hvor langt den enkelte vil gå i sine sannhetsrutiner, vil avhenge av hva han kan

ske regnskapet, det at den enkelte bestemmer seg for å snakke sant, kan straks tapes i det

Tore Lund Andersen imponerte stort med sin viten om Thomas Wildey. Men så var han også på fornavn med ham.

Tekst og foto:
Arne Glomdal

Vel 70 søstre og brødre var samlet i den Grønne Sal i Stamhuset i Oslo siste lørdag i april. Etter Stor Sire Morten Buans åpning stod fire foredragsholdere på programmet. Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs snakket om våre begrensede kunnskaper om vår Ordens grunnlegger. Han stilte spørsmålet: Hva vet vi om ham? Eller snarere, hva vet vi ikke om ham? Foredraget klargjorde en del, men stilte også en rekke spørsmål om hans liv. Det være seg barndommen, fra han ble faderløs fem år gammel, til hans familieleiv i Amerika. Hadde han en eller to koner?

God aften Thomas

Tore Lund Andersen, fra Loge nr. 89 Skagerak, har forsket lenge på Thomas Wildey og stilte spørsmålet: Hva sier mine kilder om Thomas Wildeys liv i England?

Forsamlingen ble mektig imponert av den kunnskapen Lund Andersen kunne dele med tilhørerne. Han har vært blind siden 12-års alderen. Dette til tross har han virkelig dypdykket i

Overmester John Haug i Loge nr 30 Grimkell i Sarpsborg var en av deltakerne på var å finne på mange av plakatenene.

Få det ut

Hvert år, litt inn i det nye året, hører vi historien om Thoms Wildeys liv. for den historieinteresserte logebror og -søster er det mye tegnete møtte opp med en viss skepsis. Den ble gjort til s hver for seg, må ut til «Odd Fellow Folket».

Thoms Wildeys liv. Hans kone Tone, som er Rebekkasøster, har stått ham bi i hele deres voksne liv. På sin klare sørlandsdialekt var han en fornøyelse å lytte til.

Tore Lund Andersen fattet interesse for Thoms Wildey tre år etter sin inntreden i Ordenen i 1982. Vi la tidlig merke til at han omtalte grunnleggeren med fornavn. Dette ble bekreftet til slutt i foredraget hvor han fortalte: Det henger et bilde ved ut-

på seminaret. Her studerer han en av de mange plakaten. Thomas Wildeys portrett

Dag Virik har forsket på Thomas Wildey og hadde flere sikre opplysninger og mange antakelser.

til folket!

as Wildey. Trenger vi å vite noe mer? Kanskje ikke. Men
e å hente. Foredragene var meget interessante. Under-
kamme. Dette var så givende at foredragene, samlet eller

gangen fra Logesalen. Her hilser jeg på ham hver gang jeg
kommer. Når jeg går sier jeg «God aften Thomas, håper det var
et godt møte».

Ny forskning

Distrikts Stor Sire Dag Virik titulerte sitt foredrag slik: «Hva
nye kilder forteller oss om Thomas Wildey – Hva vi vet, hva

Odd Fellow Ordenens Magasin

vi antar og noen hypoteser for videre arbeid». Dag Virik har i
de siste årene gjort en betydelig forskning om Thomas Wildeys
liv i England. Han har lyktes å finne opplysninger som ikke
var kjent fra før. Det være seg hans barndom, læretid og invol-
vering i Odd Fellow Ordenen som fantes i England. Datidens
Orden hadde sitt utspring i arbeiderklassen. Slike Ordener ble
karakterisert som oppvigleri. Tidlig på 1700-tallet kunne man
risikere dødsstraff for å være medlem.

I biblioteker og arkiver i England har Virik funnet blant
annet dåpsattesten og lærekontrakten til Wildey. Alle Ordens-
medlemmer vet han gikk i smedlære. Det de færreste vet at
hans profesjon som smed var tilknyttet hestetriller, i særdeles-
het fjær og hjul.

Fra Sverige

kom Lars Åshammar, medlem av Svensk Odd Fellow Aka-
demi. Han fortalte om Wildeys reise til USA med skuten Dred-
enot – hvem reiste?

I 1817 reiste Wildey til Amerika. Det vet vi sikkert. Skuten
het Dredenot. Det vet vi også. . . Eller vet vi det? Var det den

Lars Åshammars mange lystige kommentarer framkalte latter i forsamlingen.

skuten som er avbildet? Mest sannsynlig. Men reiste han sammen med noen kjente? Det vet vi ikke. Ikke ennå.

Lars Åshammars hadde også med seg mange plakater. Plakatene er i hovedsak produsert på 1800-tallet. Det var datidens måte å reklamere og kommunisere på. Forskjellige varianter av Thomas Wildeys portrett preget mange av plakatene. Noen av dem har vi sett og kunnet lese om på baksiden av dette blads siste utgivelser. Men å se dem i større formater var interessant. Det var mest Odd Fellow plakater, men også noen fra andre Ordener. Her kunne vi finne symboler som også vi benytter.

Bilde av Dredenot

Høydepunktet kom da Tore Lund Andersen overleverte et bilde av skuten Dredenot som Wildey reiste over til Amerika med. Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs mottok bildet på vegne av Ordenen. Bildet er en reproduksjon fra originalen som er å finne i Essex, Massachusetts, USA. Bror Tore Lund Andersen tok kontakt med eierne av bildet og etter noe overtalelse lyktes det ham å få oversendt en større digital fil av bildet. Bildet er produsert ved Prikken trykkeri i Vennesla. I forrige nummer av De Tre Kjedeled har vi skrevet en større dreportasje om nettopp dette bildet.

Bildet til høyre: Det var med stor begeistring Tore Lund Andersen gav bort bildet av skuten Dredenot.

Bildet under: Kjell-Henrik Hendrichs (t.h.) er styremedlem i Norsk Odd Fellow Akademi og arrangerte dette seminaret. Her ledsager han Tore Lund Andersen.

Om Thomas Wildeys lærekontrakt:

Thomas Wildeys lærekontrakt hadde en tekst som de fleste på den tiden. Den hadde neppe blitt akseptert i dag. Der står:

« . . . i hvilket tidsrom den nevnte lærling skal trofast tjene den nevnte mester, holde på hemmelighetene hans, over alt gladelig etterkomme hans lovlige befalinger. Han skal ikke gjøre skade på nevnte mester, eller forårsake at det skjer gjort av andre, men så langt det er i hans makt omgående gi varsel til nevnte mester om det samme. Han skal ikke øde sin mesters eiendeler eller låne dem bort ulovlig. Han skal ikke bedrive hor, eller inngå ekteskap i nevnte tidsrom. Han skal ikke spille kort, terninger, brettspill, eller andre ulovlige spill som kan føre til tap for mesteren. Med sine eiendeler eller andres skal han ikke drive kjøp eller salg.

Han skal ikke besøke vertshus eller ølstuer, eller være ulovlig borte fra sin mesters tjeneste dag eller natt: men i alle forhold skal han oppføre seg som en trofast lærling mot sin mester og alt hans i nevnte tidsrom.»

«Folk flest ønsker ikke egentlig frihet, for frihet forutsetter ansvar.

Og de fleste frykter ansvar»

*Sigmund Freud
(1856-1936)*

SAGT TENKT OG LEST

«Det er ikke rett å be andre om å gjøre det du ikke er villig til å gjøre selv.»

Eleanor Roosevelt
(1884-1962)

«Du kan ikke unngå ansvaret for morgendagen ved å omgå den i dag.»

Abraham Lincoln (1809-1865)

«MAN BEHØVER IKKE VÆRE GAL FOR Å VELGE GAL SIDE.»

LARS SAABYE CHRISTENSEN
(1953 -)

«Det som oppnås med vold kan bare beholdes med vold.»

*Mahatma Gandhi
(1868-1948)*

«Å ha rett til å gjøre en ting er ikke nødvendigvis det samme som at det er rett å gjøre det.»

*G. K. Chesterton
(1874-1936)*

«When people stop believing in God, they don't believe in nothing – they believe in anything.»

*G. K. Chesterton
(1874-1936)*

«Det endelige målet er intet for meg. Å bevege seg mot en stadig bedre verden er alt.»

*Eduard Bernstein
(1850-1932)*

DISTRIKT NR. 8 VESTFOLD

INTERVJU MED:
DSS INGEBJØRG NESJE JONASSEN

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

Vårt distrikt ble opprettet i 1959, men på den tiden fantes det ikke noen Rebekkaloger i Vestfold. I løpet av 1960-årene ble det stiftet 3 loger. Eks OM Main Butler Wang fra Rebekkaloge nr. 28 Margret Skulesdatter ble i november 1969 utnevnt til Distriktsdeputert Rådspresident – den første i Vestfold. Jeg har vært DSS siden 2005 og er således inne i mitt 8. år som DSS.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

I vårt distrikt er det 8 loger. Tønsberg Rebekkaforening ble stiftet 5. mai 1960. Moderlogen var Rebekkaloge nr. 18 Ragnhild, Oslo. Foreningen arbeidet i ett og et halvt år og 4. november 1961 ble Rebekkaloge nr. 28 Margret Skulesdatter instituert. De 5 Chartermedlemmene var Henny Andreassen, Main Butler Wang, Kathrine Wilhelmsen, Martha Ellefsen og Solveig Jøntvedt. Denne sammensetningen av chartermedlemmer er spesiell fordi den førstnevnte var mor til tre av de andre. Main Butler Wang var logens første OM.

Vår yngste loge ble stiftet i Larvik 24. 04.2010. Den fikk navnet Rebekkaloge nr. 126 Safir.

Leir nr. 6 Tunsberg ble stiftet 31.08.1985 i Sandefjord. Leiren har hatt dyktige embedsmenn og den har stått sterkt i matriarkenes bevissthet i alle disse årene. Leiren har nå 256 medlemmer. Våre møtelokaler ble etter hvert for små, og 19.02.2013 ble

Distrikts Stor Sire Ingebjørg Nesje Jonassen.

Foto: Helene Skogheim

Intervju med Distrikts Stor Sire Ingebjørg Nesje Jonassen

Jarlsberg Rebekkaforening stiftet i Horten.

– Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelsen?

Vi har vært så heldige at vi har hatt positive tall helt til nå. Men det er forskjell på logene. Vi så at knoppskytingen i Larvik førte til ekstra innsats hos moderlogen. Ellers er det de yngste logene som har lettest for å få nye medlemmer. Gjennomsnittsalderen på søstre i distriktet vårt er 66 år. En loge har en gjennomsnittsalder på 70 år. Naturlig avgang sammen med for mange utmeldelser betyr at vi må fokusere ekstra på nye med-

lemmer. Noen loger sliter med rekrutteringen. De har erfart at logearbeidet blir kraftig amputert hvis de ikke har gradsarbeid en periode.

Vi tar opp temaet på alle møter i Distriktsrådet. Alle loger må ha O+ på terminlisten for å få den godkjent, og vi oppfordrer Nevnd for logens S og E til å jobbe ekstra med dette, men alle søstre, særlig de yngste, må ha ansvar her. Fadderoppgaven er en viktig del av vårt bidrag til logen.

Gode informasjonsmøter er viktig. Dette er den eventuelt nye søsters første møte med logesalen og søstrene.

Jeg ser frem til høstens motivasjonsseminar med ekspansjon og styrkelse som tema. Tendensen de

Foto: Helene Skogheim

Rebekkaloger og -leire i Distrikt 8:

Loge nr 28	Margret Skulesdatter, Tønsberg	stiftet 04.11.1961
Loge nr 37	Verdande, Sandefjord	stiftet 20.11.1965
Loge nr 42	Skuld, Larvik	stiftet 08.11.1969
Loge nr 67	Cordelia, Horten	stiftet 03.09.1983
Loge nr 95	Kristin, Tønsberg	stiftet 22.05.1993
Loge nr 100	Sarepta, Holmestrand	stiftet 01.04.1995
Loge nr 120	Gaia, Sandefjord	stiftet 19.02.2005
Loge nr 126	Safir, Larvik	stiftet 24.04.2010
Leir nr 6	Tunsberg, Sandefjord	stiftet 31.08.1985

Foto: Helene Skogheim

siste årene gjør at vi må arbeide mer aktivt enn før for å få flere medlemmer.

– Har ditt Distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre Distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

Vi har en stor fordel sammenlignet med de fleste andre distrikt: Det er korte avstander mellom Ordenshusene. Fra Larvik i syd til Holmestrand i nord er det ca en times bilkjøring. Jeg kan nå alle de fem Ordenshusene på under en time.

Når det gjelder utfordringer, tror jeg de er felles med andre distrikt. Vi har for mange utmeldelser. Når jeg får høre om årsaker, tror jeg at søstrene i mange tilfeller kan bidra til å hindre utmeldelser. Flere ganger har de utmeldte nevnt situasjoner på etter-

møtene. Vi må bli flinkere til å se om alle er med i samtalen rundt kaffebordet. Lær av talkshow-verter: Se deg om og få alle med i samtalen. Alle har et ønske om å bli sett og tatt på alvor. Det er ikke så lett som før å få søstre til å si ja til embeder. Vi er i sterk konkurranse med andre aktiviteter: Trening, kafe- og konsertbesøk, venninnetreff og feriereiser. Spreke pensjonister med bra økonomi gjør at mange av våre medlemmer tilbringer flere uker hvert år i varmere strøk. Mennesker vil være fri til å gjøre hva de vil, når de vil. Derfor må vi ta godt vare på søstre som påtar seg embeder. God opplæring, positive tilbakemeldinger og støtte når de trenger det, er viktig.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

Ordenslivet har gitt meg mange gyldne øyeblikk. En velformulert tale, en glitrende dramatisering, en god samtale kan gjøre dagen til noe helt spesielt. Det gleder meg også hver gang en søster forteller at hun nå tør å holde en tale eller påta seg et embede, takket være oppgaver hun har følt hun har vokst på i logen.

Vi har et vel fungerende Distriktsråd med dyktige og interesserte Storrepresentanter. Vi har møtene hjemme hos hverandre, og føler at vi blir godt kjent på den måten. På møtene har vi alltid i tillegg til andre saker,

Bildet til venstre: Rebekkadistriktsrådet i Distrikt nr. 8 Vestfold, andre rekke fra venstre Storrepresentantene Svanhild Sønju Fevik, Solveig Bjørntvedt Wiik, Berit Hanssen, Kari Gudmundseth Widerberg, Liv Bjune Skontorp og Gunn Wold. Første rekke fra venstre Sølv Kongelf Larsen, DSS Ingebjørg Nesje Jonassen og Inger Vaage.

Storrepresentant Mona Granås var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Bildet under til venstre: HM Berit Hanssen.

en bestemt post: Storrepresentantene har ordet. Da legger de frem saker deres loge er opptatt av, og vi kan utveksle erfaringer og gi hverandre gode råd. Storrepresentantene er også flinke til å møte i leiren og ved tildelinger av Veteranjuveler.

Det er en styrke for meg å vite at jeg har en sterk og fremtidsrettet organisasjon i ryggen. Storembetsmannsmøtene er alltid inspirerende og Storlogen har nedlagt et stort arbeid med lover, forskrifter, sirkulærer og kurshefter av forskjellig slag. Alt sammen viktige redskaper i vårt daglige virke.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

Vårt budskap om medmenneskelighet, nestekjærlighet og toleranse burde være lett å spre til resten av samfunnet, men slik er det dessverre ikke. Vi må ha konkrete saker for å få media i tale. Det har vi sett i forbindelse med Landssaken og UNP. Vi fikk nylig bred omtale i aviser og lokalradio på grunn av en slik konkret sak. En loge var så heldig at den fikk et maleri, verdsatt til kr. 300 000,- i gave fra en utøvende kunstner. Betingelsen var at maleriet skulle selges og inntekten gå til SOS- barnebyer. Denne saken ble slått stort opp i aviser og lokalradio. Det ble en positiv og fin reklame for Ordenen vår.

Men vi er jo 23 000 ambassadører for vår gode sak. Tenk for en gjennomslagskraft vi kan ha! Vi kan påvirke våre nærmeste og vårt lokalmiljø. Hvis alle er seg det bevisst, kan vi nå langt. Husk på verbene i vår forpliktelseserklæring! Vi skal utbre, undervise, lære, omsette i handling og bidra. Vår oppførsel skal være av en slik art at andre har lyst til å bli med i vår Orden. Personlig ble jeg med i Odd Fellow nettopp på grunn av en Rebekkasøster jeg beundret i min oppvekst. Hun hadde et så positivt menneskesyn og snakket så pent om alle mennesker. Blir en slik av å være med i Odd Fellow, vil jeg være med der, tenkte jeg.

Med en god sak og 23 000 aktive ambassadører som ivrer for medmenneskelighet, omsorg og toleranse, bør vi ha gode sjanser for å lykkes også i fremtiden!

DISTRIKT NR. 8 VESTFOLD INTERVJU MED: DSS DAG VIRIK

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

Distrikt 8 Vestfold ble instituert i 1959 med Eks OM Stefanus Jacobsen fra Loge nr. 15 Kongshaug som den første DDSS som det het den gang. Selv ble jeg innsatt 2. september 2010 som nide i dette embedet i Vestfold.

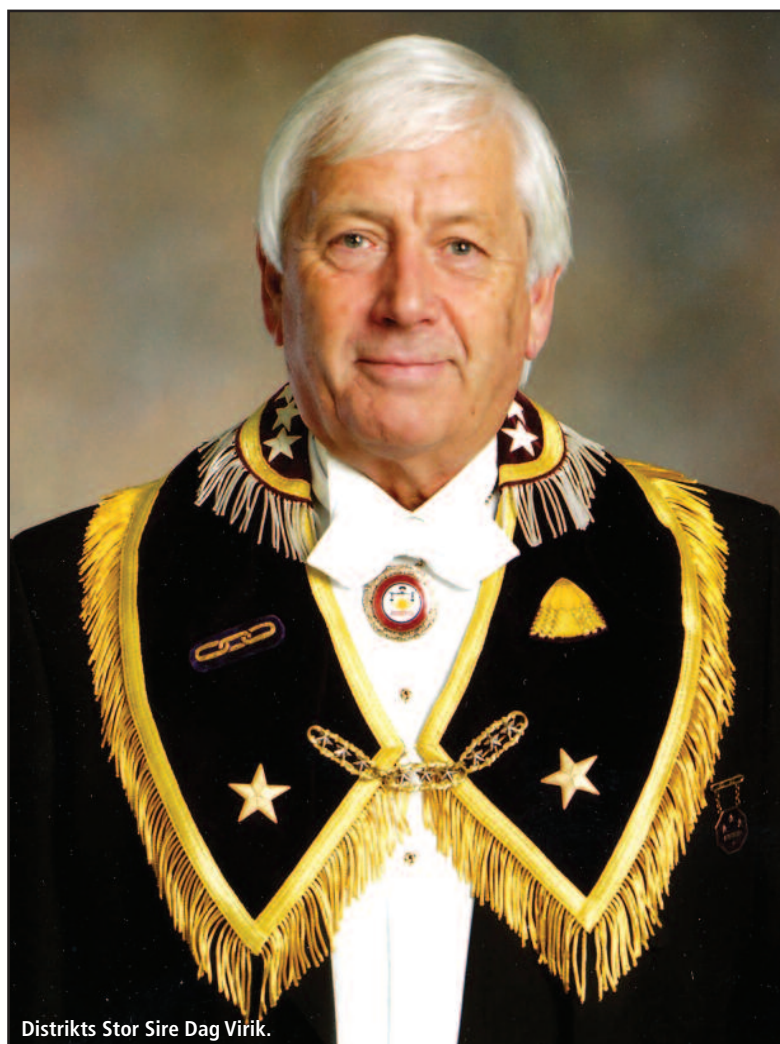
– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

Distrikt 8 består av 8 loger og en leir. Loge nr. 15 Kongshaug er den eldste og ble instituert i 1926. Denne logen har naturlig nok vært faderloge for utviklingen i distriktet ettersom logene i Larvik og Tønsberg har sine røtter i Loge Kongshaug. Tønsberg står for egen knoppskyting og loge i Horten som i sin tur la grunnlaget for loge i Holmestrand.

Den yngste logen i vårt distrikt er Loge nr. 120 Colin Archer i Larvik som fyller 25 år tidlig neste år.

– Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

Tilveksten nye brødre er jevnt over stabil, men frafallet er større enn summen av nye brødre. Dels naturlig avgang, men utmeldinger er en utfordring for kollegiene i alle våre loger. Både styrkelse og ekspansjon er det vesentlig å fokusere på, og for meg er styrkelse nærmest en forutsetning for ekspansjon. Brødre må oppleve møtene våre – både de ritu-

Distrikts Stor Sire Dag Virik.

Intervju med Distrikts Stor Sire Dag Virik

elle og ettermøter – som så givende at man ønsker å dele dette med sine bekjente. Er man lunken og uengasjert i forhold til logen sin, går man ikke ut og «markedsfører» et medlemskap. Samtidig er jeg oppatt av at vi – i alle fall på våre kanter – lenge har underkommunisert Ordenens historie, tydeliggjort bakgrunnen for tegn, passord, symboler og ritualer. Det er viktig å understreke at Ordenen er verdibasert, men jeg liker å trekke frem at den også er tradisjonsbasert. Det ligger for så vidt i en Ordens vesen, men vi må ikke ta det for gitt at alle oppfatter og tilegner seg denne forståelsen uten at vi underviser dette på en god måte.

– Har ditt Distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre Distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

Hvorvidt våre utfordringer er unike, vet jeg vel ikke, men en oppgave jeg ser, er knyttet til foregående spørsmål. Jeg har sett det som viktig å kunne inspirere og engasjere Distriktsrådet gjennom egne samlinger med Ordensfaglig innhold gjennom besøk i stamhuset og møter med Stor Sire. Vi har hatt heldagssamlinger der Stor Redaktør har forelest og gitt Distriktsrådet mulighet til å fordype seg i Troskapsgraden. SDSS for kunnskapsnevnden har gitt gode innspill til refleksjon og selvinnsett. Nå må jeg

Bildet til venstre: Gruppearbeid med fra v.: Eks Storrepr Per Henrik Fredriksen, Loge nr 26 Svenør, Eks Storrepr Kåre Misje, Loge nr 85 De Tre Holmer, Storrepr Gunnar Johan Pedersen, Loge nr 40 Vern, Eks Storrepr Dag R Karlsen, Loge nr 40 Vern, Eks Storrepr Per Magnus Hansen-Just, Loge nr 48 Færder, Eks Storrepr Øyvind Eriksen, Loge nr 27 Kong Sverre og Eks Storrepr Frank O Eriksen, Loge nr 15 Kongshaug.

Bildet under til venstre: HP Geir Eggum, Leir nr 8 Vestfold.

Odd Fellowloger og -leire i Distrikt 8:

Loge nr 15 Kongshaug, Sandefjord	stiftet 15.11.1926
Loge nr 26 Svenør, Larvik	stiftet 04.11.1949
Loge nr 27 Kong Sverre, Tønsberg	stiftet 05.11.1949
Loge nr 40 Vern, Horten	stiftet 02.05.1953
Loge nr 48 Færder, Sandefjord	stiftet 05.05.1956
Loge nr 85 De Tre Holmer, Holmestrand	stiftet 26.05.1973
Loge nr 117 Oseberg, Tønsberg	stiftet 07.11.1987
Loge nr 120 Colin Archer, Larvik	stiftet 22.04.1989
Leir nr 8 Vestfold	stiftet 05.02.1961

godt mottatt, og vil slik jeg ser det, kunne inspirere til større fremmøte.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

Jeg føler meg privilegert som får delta i Ordenslivet på denne måten. Det ene er at du nok opplever en enda større nærhet til Ordenen og dens verdier fordi du utfordres på så mange flere aspekter ved det å være en Odd Fellow. Det andre er møter med brødre og søstre i sammenhenger som gir meg mye, og som samtidig gjør meg ydmyk i forhold til egen tilkortkomning i livet. Spennet i historiene fra Malawi til et vakkert taffel ved en Veteranjuveltildeling understreker hvilken rikdom fellesskapet vårt representerer og gir mang en grunn til refleksjon. For egen del ser jeg at arbeidet som DSS har knyttet meg enda sterkere til Ordens verdier og som tidligere nevnt, tradisjoner.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

Jeg skulle gjerne kunne ha bidratt til større frimodighet, mot til å være åpenlyse hverdags-Odd Fellows. Ikke bare internt, men med mot til å spørre mennesker man er i kontakt med, hva man forbinder med Odd Fellow, og så ta samtalen videre fra de svar man måtte få. Slik tror jeg man kan bygge ned noen

Bilde 1 under: Skattmester Arild Larsen var en av de mange brødrene fra Loge 15 Kongshaug som synliggjorde Ordenen på en fin måte på 17. mai.

Bilde 2 under: Prosjektleder Ove Jonassen har lagt ned en formiddabel dugnadsinnsats i Ordenshuset i Sandefjord

fordommer og gi ut impulser om vår verdibærende og tradisjonsbærende Orden.

Loge nr. 15 Kongshaugs brødre bruker deler av hver 17. mai iført SOS-barnebyer/Odd Fellow vester til å selge ballonger til beste for våre mest sårbare barn. I år fikk de inn hele 77 000 kroner. Fantastisk, samtidig som de synliggjorde Ordenen på en flott måte. Denne positive kontakten med en stor gruppe mennesker gir rike anledninger til å snakke om det vi brenner for: å videreføre verdien og tradisjonene til nye generasjoner.

skynde meg å tilføye at vi er bortskjemte med reiseavstand og ser at vi har langt lettere arbeidsforhold enn mange andre av Ordensens distriktsråd.

En annen utfordring i vårt distrikt gjelder leiren. Det gjelder dels å involvere og engasjere patriarkene i større grad. Leir nr. 8 Vestfold har 443 patriarker, men en fremmøteprosent på 15%. Dels gjaldt det å gjennomføre ny organisering ved leirslagningene. Leirens kollegium med HP Geir Eggum i spissen har gjort en kjempeinnsats og har skapt en flott og annerledes opplevelsesramme rundt leirbålet. HP Eggum har også tatt initiativ til «yngre patriarkers» aften og lagt opp til Ordensetisk refleksjon på møter uten rituelt arbeid. Dette ble svært

Midtsommers og i solbad ligger Ålesund klar til å ta imot 4-500 gjester til Odd Fellow Ordenens 12. Korsangfestival i regi av Odd Fellow Sang og Musikkforbund. Det er en glitrende oppvisning av sangaktivitetene i Odd Fellow Ordenen. Det er elleve kor tilsluttet forbundet, og av disse var ti med og bidro både til konsertene og til festlighetene i Ålesund fra 30. mai til 2. juni.

Sang- og Musikkforbundet har holdt på i mange år. I år er det den tolvte sang- og musikkfestivalen som er arrangert. For å få en oversikt over tid og geografiske bredde, følger her årstall og sted for festivalene.

Sang- og Musikkforbundet har hatt sine festivaler følgende steder:

- 1949 Oslo
- 1952 Bergen
- 1955 Ålesund
- 1958 Bergen
- 1962 Stavanger
- 1966 Ålesund
- 1986 Ålesund
- 1988 Bodø
- 1990 Bergen
- 1992 Stavanger
- 1994 Narvik
- 1996 Ålesund
- 1998 Oslo

Sangerne samlet seg rundt Ålesundet

- 2001 Bodø
- 2004 Hamar
- 2007 Stavanger
- 2010 Harstad
- 2013 Ålesund

I 2016 vil Korsangfestivalen bli lagt til Telemark og Skien.

Byvandring og kirkekonsert

Ingen som har vært i Ålesund etter 23. januar 1904 kan være i tvil om at da fant Brannen med stor B sted. Byen brant ned på 16 timer. Det er den ene siden. Den andre er at byen ble bygget opp igjen på 3-4 år i tysk Jugendstil – eller Art nouveau. Maken til denne stilen i en hel by finner man ikke før man kommer langt ned i Mellom-Europa. Og tempoet på gjenreisningen sier mye om folkets driftighet og overlevelsesvilje. Byhistorikeren og patriotismeformidleren Harald

Grytten var en av de to guidene på den solfylte vandringen gjennom Jugendbyen. En så levende formidling av historien skaper minner for livet, og en lengsel tilbake til byen.

Gamle Ålesund kirke strøk med i bybrannen i 1904, og ny kirke sto ferdig i 1909. Denne kirken var rammen for Korfestivalens første konsert hvor to kor og tre kvinnelige solister fikk boltre seg i kirkens fantastisk gode akustikk. I tillegg fikk vi også smaksprøver på det nyrestaturerte orgelet i kirken. Orgelet er det nest største i landet etter Nidarosdomen og har det vi kan kalle en massiv katedralklang i tillegg til sølvskimrende solostemmer.

Deretter dro hele festivalforsamlingen til Atlanterhavsparken hvor det var skikkelig forrett med Sunnmørsjazz hvoretter det ble servert ekte bacalao a la Ålesund. For den som ikke vet det, betyr bacalao torsk på spansk. Det viser rettens

inter-europeiske opphav og Norges kontakt med Europa for flere hundre år siden. Klippfisk og tømmer var jo våre første, store eksportartikler som var med på å bygge opp og å gi mat til store deler av Europa.

Den store konserten

Lørdag formiddag og frem til kl. 15 lød det korsang og stemmeprøver fra hver krok og krik i hotell Parken hvor alle de ti opptredende kor, samt øvelser på det store, avsluttende felleskor fant sted.

Konserten ble intelligent og smidig presentert av Sigurd Drege som loset alle igjennom de to tettpakkede timer med program. Korene kom inn som perler på en snor og hvert enkelt avleverte sitt konsertprogram. Jeg har ikke kunnet sammenlikne programmet med det som ble fremført i Oslo i 1949. Men jeg tar neppe feil om jeg gjetter at programmene som korene i dag synger, skiller seg mye fra det mer nasjonalromantiske preget som var vanlig i etterkrigstidens korsang. Ikke minst gjør amerikansk populær musikk seg gjeldende med sine iørefallende harmonier og melodiske sjangere. Men også lovprisningen av de ulike norske landsdeler kommer tydelig frem. Bildene stiger frem av den barske nordnorske natur, de vestlandske fjorder og det sammensatte Telemark.

Det siste, store fellesnummeret var Slavekoret fra Guiseppe Verdis opera Nebukadnesar hvor slavene synger om sitt håp og lengsel etter fred og frihet. I det hele er det i korenes tekster mange spor etter det man er opptatt av i en verdibærende Orden.

Lykkelig den loge og det distrikt som har slike kunstneriske krefter i sin midte. Og at dette er ekte amatørkor, er hevet over enhver tvil. Amatør betyr jo rett oversatt den som elsker. Og mer smittende sangglede enn den som ble fremvist i bankettsalen på hotell Parken i Ålesund lørdag 1. juni 2013, skal man lete lenge etter.

Neste gang i Telemark

Det er alltid spennende hvor neste Korfestival skal planlegges og arrangeres. Denne gang falt valget på Telemark og Skien. Og tiden er fastlagt til forsommerstid 2016. Telemark Odd Fellow kor er ganske ferskt, og går på oppgaven med både entusiasme og skrekkblandet fryd. Man bare aner hvor mye arbeid, planlegging og dugnad – for ikke å si kjærlighet – som ligger bak et slikt arrangement. Men telemarkingene er kjent for sitt «gå-på-humør». Vi sier vel blåst til Ålesund Odd Fellow kor, og lykke til med arbeidet til Telemark Odd Fellow kor.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Presidenten for korfestivalen, Per Helge Henningsen, hilser forsamlingen.

Kor på galleriet og foran ved alteret gjør seg klar til konsert i Ålesund kirke.ð

Hele korfestivalen på byvandring i jugendbyen.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Eks Overmestere ved den halvårslige samling i Odd Fellow Distrikt 8 Vestfold.

Stikkord: erfaringsutv og innsikt

DSS
Dag Virik

Intervjuet av:

Kjell-Henrik
Hendrichs

Distrikts Stor Sire Dag Virik har gjennomført en halvårslig samling hvor samtlige Eks Overmestere i Distriktet blir invitert. Møtet får et rituelt preg ikke ulikt det som anvendes ved Storembedsmannsmøter. Dermed skapes det et forum for alle Eks Overmestere, Storrepresentanter og Storembedsmenn. I tillegg til den rituelle del, vil møtet ha en foredragsdel eller arbeidsdel hvor aktuelle Ordensrelaterte emner blir tatt opp og belyst. Det hele av-

sluttes med et enkelt måltid som åpner for de gode og innholdsrike samtaler. DTK har intervjuet DSS Dag Virik omkring denne nyskapingen.

– Hva fikk deg på tanken om et slikt arrangement, Dag Virik?

Det startet vel egentlig da jeg satt og forberedte meg til mitt første Distrikt Storlogemøte – tildeling av Storlogegraden. Jeg så hvilken fantastisk ressurssterk gruppe jeg hadde foran meg, både i Ordensmessig forstand og i forhold til livserfaring. Og denne gruppen skulle bare møtes hvert annet år, for å overvære en gradstildeling? For så vidt viktig det,

men det måtte da være mulig å trekke veksler på denne kompetansen på andre måter også? Så jeg henvendte meg til Stor Sire om mulighetene for å prøve ut en arbeidsform som skulle kunne komme logene til gode. Og vår Stor Sire er positiv.

– Hva har du til hensikt å oppnå gjennom et slikt forum?

I invitasjonen til det første ekstraordinære Distriktsstorlogemøtet formulerte jeg hensikten i følgende seks kulepunkter:

- å øke kunnskapen om Odd Fellow Ordenens verdigrunnlag
- å gi grunnlag for økt refleksjon og selvinnikt

veksling

- å aktivere erfaring og taus kunnskap blant Distriktsstorlogens medlemmer
- å gi grunnlag for styrkelse av distriktets loger
- å øke Distriktsrådets legitimitet
- å gi eksempler og innspill til etisk post/annet etisk arbeid i logene

– Hvor ofte vil du ha arrangementet?
Jeg ser for meg at ett møte hvert halvår er interessant.

– Har møtet noen pedagogisk og opplærende idé?

Det har det så absolutt. Ordenens vesen er pedagogisk fundert gjennom troen på at mennesket kan utvikle seg til å bli bedre og mer menneskekjærlig. En slik utvikling kan finne sted i fellesskapet vårt, men faren er at vi tar det for gitt at det skjer bare fordi vi er sammen. Refleksjon rundt sentrale etiske temaer kan initieres i små grupper på ettermøtene våre, men noen må ta initiativ til det i de mer uformelle samtalene rundt

bordene. Her kan erfarne embedsmenn bidra, spesielt hvis de selv får muligheten til å erfare dette i egne sammenhenger som f.eks. et arbeidende Distrikts Storlogemøte som jeg har kalt det. Utfordringen for enhver lærende organisasjon er å gjøre informasjonen som gis, om til innsikt og kunnskap hos den enkelte. Det tror jeg gjøres best i refleksjonsgrupper der temaet er forberedt. Denne gangen var temaet naturlig nok Vennskap, og deltakerne hadde på forhånd fått tilsendt en artikkel fra Akademiets årbok og lest denne. Oppgaven gikk i enkelhet ut på å formulere ti spørsmål til refleksjon rundt sentrale aspekter ved vennskap i lys av ritualene og av livserfaringer, kulturuttrykk og lignende. Men ikke svar, det skal formuleres av den enkelte bror i logene. Innspillene fra gruppene blir samlet i et temahefte som sendes til hver enkelt loge til det bruk den selv måtte ønske.

– Er det ikke en fare for at slike forsamlinger lett får karakter av å representere «sjuende far i huset»?

Jeg ser den utfordringen, men Distrikt nr. 8s samlinger skal ha fokus på kunnskapsutvikling rundt Ordenens verdier, og i første rekke legge til rette for at den kunnskap og erfaring som er i en loge, blir aktivert til økt forståelse og innsikt både for fungerende embedsmenn og brødre.

– Hvor kreativ og fremtidsrettet tror du at «den gamle ledelse» kan være?

Svaret på dette ligger i og for seg i det jeg svarte på foregående spørsmål. Eks OM skal ikke fokusere på kreativ nytenking og utvikling av logen. Det er det OM og hans kollegium som har som oppgave. Eks OM skal heller tydeliggjøre historie og verdimelessige utfordringer – i særdeleshet for yngre brødre, være gode samtalepartnere for dem og forhåpentligvis bidra til at de ser skjønnheten i ritualer, symboler og seremonier. Slik tror jeg vi styrker logene våre og gjør at flere går hjem etter et logemøte med følelsen av å være en del av noe større enn seg selv.

– Hvordan er møtet så langt blitt tatt imot?

Tilbakemeldingene til meg har vært svært positive og inspirerende. Jeg tror dette forumet faktisk også fyller et sosialt behov i tillegg til det Ordensmessige.

– Har du noen planer for kommende møter?

Vi skal ha nytt Distrikts Storlogemøte 15. oktober i år der Logesalens symbolikk er tema. Vår kunnskapsrike Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs skal forelese for oss. I mars 2014 er det så tildeling av Storlogegraden. Jeg kommer til å legge planer for et nytt møte høsten 2014 med Kjærlighet som tema etter samme mal som årets

møte, og så får det være opp til min etterfølger som DSS om han og Distriktsrådet vil forsette dette arbeidet, avslutter Dag Virik.

KVELDSBØNN

O Gud, ha takk for lys og luft,
for søndenvind og blomsterduft.

Vær priset for de skjønne skjær
og for det gode solgangsvær,
for måkeskrik og måkeegg,
for solgul lønn og snehvit hegg,
for jordens nye drakt hver vår,
for alle livets år!

Du lot hver morgen sol gå opp
og legge gull i furutopp
og farve havet himmelblått,
så vi sto opp med øyet vått.
Du satte brødet på vårt bord
og rakte sjelen livets ord,
gav ånden høye tankers flukt
og lengslen denne stille bukt,
hvor drømmen kunne gå til ro
på månelysets strålebro.

O underfulle menneskeferd,
den var vel all vår møye verd!
Ha takk for smerte og for lyst,
i hjemmet her på denne kyst,
hvorfra vi ser den fjerne strand
vi vet er livets land.

Alf Larsen (1885-1967)

Odd Fellow loge nr. 153 Olavskilden ble instituert så sent som 14. mars 2012. Det er sjelden at en loge så raskt finner et så pregnant uttrykk for sin utadvendte virksomhet som det loge Olavskilden har gjort. Olavsmarsjen inneholder historiske elementer, helsefremmende tiltak, samhold og synliggjøring, og fremmer gode Ordensverdier. Det gjør turen til noe mer enn en vanlig turmarsj. Denne gangen var det hele 90 personer med smått og stort som gikk denne marsjen. De Tre Kjedeledd har bedt Storrepresentant Bjørn Arild Johnsen redegjøre for hvordan dette tiltaket ble valgt og hvordan det er organisert.

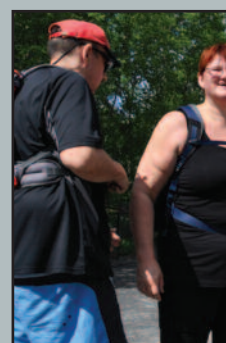
– Hvem kom på ideen med marsjen?

Det var faktisk medlemmene i vår ny-startede loge som kom med idéen om en turmarsj. Utgangspunktet for tanken var å arrangere en felles turmarsj til den virkelige Olavskilden. Olavskilden er jo ikke et oppfunnet navn, men navnet på en kilde som etter sagnet sprang frem etter at Hellig-Olav hadde vært der. Og da er vi nærmere tusen år tilbake i tiden hvor folket i Raumar var ganske gjenstridige og stolte. Olavsmarsjen skulle bli rammen om vårt siste møte før sommerferien. Vi ville ha en sommeravslutning hvor så mange brødre med ledsagere som mulig kunne delta. Vi skulle gå fra Ordenshuset til Olavskilden som ligger fem kilometer unna på en høyde ved Lørenskog kirke for å markere Olavskildens historie og vår stolthet over navnet Olavskilden. Etter hvert vokste idéen og det ble tenkt at langt flere kunne være med og at dette kunne bli en synliggjøring for logen og Ordenen.

– Hvordan ble marsjen planlagt?

Etter som tiden gikk ble vi klar over hvilken utadvendt verdi en slik fellesmarsj kunne få både for Ordenen og ikke minst vår egen loge. Vi meldte oss inn i Norges Turmarsj Forbund hvor marsjen ble satt inn i årboken som er tilgjengelig for alle forbundets medlemmer. Dermed kunne vi få en større oppslutning enn om vi skulle arbeide med dette alene.

Loge Olavskilden sendte også ut en invitasjon til alle logene ved DSSene, samt en flyer til alle medlemmene i Distrikt 1 og 21. Brødre i Olavskilden har også delt ut et stort antall flyere i lokalmiljøet for å markedsføre denne tur-

Olavsmarsjen er et **ny** i en **ny loge**

marsjen. Tidlig i prosessen ble det ned-satt en komité på fem medlemmer for å planlegge og gjennomføre Olavsmarsjen. Etter som dette var første gang marsjen ble arrangert, trengtes planlegging ned på detaljnivå. Og så måtte vi jo få et godt design av selve marsjmedaljen.

Medaljens motto ble fastsatt til: «Vi går for Vennskap». Dette mottoet kunne favne alle deltakerne. Et eventuelt over-skudd skulle gå til et sosialt formål i lokalmiljøet i Strømmen og Lørenskog. Et stort og krevende spørsmål ble: «Hvor mange kommer til gå marsjen?» Vi

tt tiltak

hadde jo absolutt ingen erfaring med oppslutningen om et slikt arrangement. Så vi endte opp med å bestille 400 medaljer.

– Hvordan ble marsjen gjennomført?
Selve marsjen gikk fra Ordenshuset på

Strømmen og ned til Sagdalselven. Langs denne elven er det mange historiske plasser med gammel industri hvor sagbrukene lå tett som haggel oppover langt elven. Bedriften Strømmen Stål ble også lagt ved elven som gav nødvendig kraft til industrivirksomheten.

I det hele er det få som kjenner til det yrende liv som har vært i dette området med sagbruk og industri opp gjennom hundreårene. Her formelig vasser vi i industri- og kulturhistorie.

Veien langs elven er restaurert og satt i stand slik som den en gang var. Nå er det virkelig idyllisk med variert vegetasjon og ikke minst deilige badeplasser om sommeren. Videre gikk vi forbi det nye sykehuset Ahus – som for øvrig er landets meste moderne og automatiserte – og frem til Hammersberget hvor Olavskilden ligger på toppen. Løypa var godt merket og ga de som gikk marsjen en flott og hyggelig naturopplevelse.

– Noen pussige episoder?

Et ektepar kom i bil fra Trondheim, overnattet på parkeringsplassen, stilte seg først i køen før start, og gikk løypa hele fire ganger. Etterpå dro de videre opp til Tromsø og skulle gå turmarsj der oppe noen dager senere.

Den mangeårige redaktøren i Norges Turmarsj Forbund ga oss uhemmet skryt for gjennomføringen av opplegget. Det var det beste han selv hadde overværet noen gang. Og slik ros varmer og gjør oss meget stolte. Og ikke minst at Presidenten og daglig leder i Turmarsjforbundet også gikk marsjen.

Det ble en uforglemmelig familietur for mange av våre medlemmer som hadde tatt med seg sønner, døtre og ikke minst barnebarn. De alle bærer medaljen med stolthet.

– Hvordan er erfaringen?

Vi trodde i utgangspunktet det ville delta flere Ordensmedlemmer. Men vi ser på dette som «første gang» og at deltakelsen vil øke.

Vår umiddelbare tanke er at dette skal vi arrangere også neste år. Loge Olavskilden bør ha en systematisk evaluering hvor vi gjennomgår alle detaljer og hovedlinjer med det for øyet å gjennomføre en slik marsj på en mest mulig profesjonell og vellykket måte. Her må alt være på plass, både logistikk med hensyn til mat og drikke, og annonsering og informasjonsspredning. Vi må også ha tettere oppfølging til den enkelte loge i Distriktene 1 og 21. Omtale i lokalavisen om hva som skjer både før og etter marsjen.

Jeg er sikker på at alle deltakerne både kom mer friske, mer opplagte og mer kunnskapsrike hjem etter den marsjen.

Et slikt opplegg synliggjør Ordenen og loge Olavskilden på en overbevisende måte. Ordener som vår blir ofte feilaktig knyttet til noe mystisk og livsfjernt. Marsjen er dagsaktuell og et sunnhets-tegn som skaper fellesskap og glede. Derfor er jeg ganske overbevist om at vi med flere slike årlige marsjer kan få folk til å se med friske og mer åpne øyne på Odd Fellow Ordenen som et sted for personlig livsglede og for en etisk og god dannelse av medmenneskelige verdier.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

Nytt fra Storlogen

KURSHETER FOR VALGTE OG UTNEVNTE EMBEDSMENN I LOGENE

Det er laget nye trykte kurshefter for opplæring av alle nye embedsmenn i logene. I forbindelse med høstens kurs og opplæring vil alle nye embedsmenn i logene få sitt eget hefte der plikter og oppgaver skal være godt beskrevet for det enkelte embedet.

ETISK FORDYPNINGSPROGRAM FOR NEVND FOR STYRKELSE OG EKSPANSJON

Det er utarbeidet en fordypning i det etiske budskap til alle gradene både i loge og leir.

Vår Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs har i samarbeid med Kunnskapsnevnden, hatt oppgaven med å forfatte en grundig gjennomgang av alle gradene. Fordypningen vil bli trykket og vil gi en god bakgrunn for Nevdenes arbeid med utviklingsprogrammet. Storlogen understreker betydningen av at alle enheter legger opp til et aktivt arbeid i regi av Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon. Fordypningsprogrammet vil også være tilgjengelig i elektronisk form i OM/HM/HP manualene.

ORDENENS LANDSSAK «SAMMEN FOR BARN I MALAWI» AVSLUTTES

Etter en kjempeinnsats fra mange brødre og søstre, kan vi nå kvittere ut Ordenens Landssak der vi nok en gang leverte godt over de målsetninger som ble satt. SOS-barnebyer retter en stor takk til Odd Fellow Ordenen og til alle søstre og brødre som har bidratt til dette fantastiske resultat. Dette kan vi som Orden være stolte av.

UNP 2013

I år er det 4 gutter og 7 jenter som skal være med på reisen til USA og Canada. Turen starter på Gardermoen 29. juni og første reisemål er Philadelphia. Derfra går turen til New York, videre til Gettys-

burg, Ottawa og Niagara Falls. Den 12. juli lander vi igjen på Gardermoen. Følg vår reise på Odd Fellows nettsider, hvor ungdommene selv vil skrive om sine opplevelser.

MVA-KOMPENSASJON

I fjor fikk våre enheter overført 3, 655 millioner i MVA-kompensasjon gjennom Lotteri- og Stiftelsestilsynet. Til informasjon vil Storlogen som sentralledd søke om MVA-kompensasjon på vegne av alle Ordensenheter også i år. Det som gjør dette mulig er at enhetene fører regnskapet i Focus. Storlogen kan da hente sum kostnader i Focus årsregnskap 2012 og det er dette som legges til grunn for kompensasjonen.

Nytt av året er at Ordenshus organisert som AS med driftskostnader mindre enn 5 MNOK, er fritatt for å benytte autorisert revisor for årsregnskapet, samt at revisorrapport i forbindelse med søknad om MVA-kompensasjon bortfaller. Eget skriv med informasjon sendes hus organisert som AS i løpet av juni måned. Eventuell mottatt kompensasjon overføres enhetene i desember 2013.

NYTT E-POSTSYSTEM

Vårt e-postsystem OFMAIL har fungert bra etter forutsetningene da det ble innført i 2008. Dette systemet er det dessverre ikke lenger mulig å få oppdatert. Storlogen må derfor anskaffe et annet e-postsystem for enhetene. Dette systemet kan vi ikke administrere selv så vi må redusere antall e-postadresser som den enkelte enhet har til disposisjon. De som vil ha e-postadresse fra oddfellow.no vil nå være: Storrepresentant, Overmester, Hovedmatriark, Hovedpatriark, Undermester, Dep. Hovedmatriark, 1. Hovedsmann, Sekretær og Skattmester. Innføringen av disse e-postadressene vil bli gjort forbindelse med Embedsmanninstallasjonene i løpet av august/september. E-postadressene vil ikke endres, men nye

passord vil bli sendt enhetene fra Ordenskanselliet i løpet av sommeren.

NYE FOCUS TILGJENGELIG FOR ALLE MEDLEMMER

Alle medlemmer har nå tilgang til medlemsregisteret og sitt eget kartotekkort i Focus. Her kan du finne nøkkelopplysninger om alle medlemmer i Norge og en oppdatert medlemsmatrikel. Du finner brukerveiledningen under fanen loge og leire.

OPPDATERTE SIRKULÆRER

Storlogens sirkulærer er nå revidert og ligger tilgjengelig under adm. hjelp på nettets lukkede sider. Det omfattende arbeidet med å forenkle lovene og lage forskrifter og sirkulærer er sluttført. Til de lovparagrafer som har utdypende forklaringer og bestemmelser, er det utarbeidet forskrifter. Retningslinjer som ikke er knyttet til lovene, finnes i Storlogens Sirkulærer. Det er også laget ajourførte manualer for OM,HP og HM både i en trykt utgave og i en elektronisk utgave som ligger passordbeskyttet på nettet og tilgjengelig for OM/HM/HP samt enhetenes Storrepresentanter.

NORSK ODD FELLOW AKADEMIS SYMPOSIUM I BERGEN

Det er stor interesse for symposiet i Bergen 30.august til 1.september, men det er fortsatt mulighet til å melde seg på. Vi må sette et tak på 200 deltagere og skal du sikre deg plass, er det viktig å melde seg på i god tid. Vår innledende foredragsholder Geir Lippestad, har også lovet å signere sin bok til de som er interessert. Boken vil bli tilgjengelig for salg med rabbert pris. Informasjon om symposiet finnes på nettet sammen med påmeldingsblankett.

Morten Buan
Stor Sire

Rosévinen

Av
Kjell-Gabriel Hendrichs

renner inn over landet vårt

Noen tror at rosevin kanskje er en blanding av rød og hvitvin, men med unntak av én flaske på Vinmonopolet så er det ikke det. Rosevin er en rødvinsdrue som behandles mer som en hvitvinsdrue. Først høstes og presses druene. Etter syv til tjuefire timers pressing blir drueskallet tatt ut. Da beholder vinen litt av fargen fra drueskallet. Det er drueskallet som gir vinen den kjente rosa fargen. Rosevin er en sommerdrikk og kan godt nytes med en isbit oppi hvis det er varmt i været uten at vinsnobbene går av skaffet av den grunn. Det er lov å leke litt med rosevin. Rosevin kan nytes alene men passer også til mat.

En bestemt rosevin er blitt en myte de siste årene. Vinen har fått en ren kultstatus og folk står i kø for å få tak i den. Il Mimo kommer på Vinmonopolet rundt den første torsdagen i mai hvert år og det er stort sett tomt for den før 17. mai over hele landet. Folk lagrer opp kassevis for å nyte seg igjennom sommeren. Denne vinen har fått en egen støttegruppe på Facebook der folk forteller hverandre hvor det finnes flasker igjen og hva de syns om årets utgave. Vinmonopolet har måttet ta forhåndsregler mot at folk ikke kan bestille den før de har den på sitt eget lager på hvert pol og det skjer sjeldent. Rosevin blir ofte sett på som en forbruksvin. Men med Il Mimo går det fint an å la den ligge et år eller to for lagring. Da får vinen enda fruktigere smaker frem. Grunnen til at den selges ut så fort er at vinen bare produseres hos én familie i byen Ghemme i Nord-Italia. Når familiens vinmarker er tomme for druer, greier de ikke lage mer vin. I senere år har de begynt å kjøpe vindruer fra nabo-gårder for å øke produksjonen litt. Det er jo festlig når folk blir litt ivrige over ting i dagens samfunn. Vi lever i et forbrukersamfunn der vi er vant til å få tak i det meste når vi trenger det. Men i dette tilfellet er det faktisk absolutt tomt når det er tomt. Nå kan vi kjøpe jordbær fra Belgia eller blåbær fra Marocco når det ikke produseres noe her hjemme. Men slik er det ikke med denne vinen. Den finnes det ingen erstatning for.

Nå er det kanskje litt dårlig gjort å skrive om en vin som ingen så lett får tak i. Men det er mulig å få smakt den på enkelte restauranter i Norge. Blant annet har Dr. Kneips vinbar i Markveien den inne. Dette er en av Oslos skjulte matsteder som jeg anbefaler til dem som setter pris på god mat og vin. Men som plaster på såret anbefales også Ioppa og Rosaura som to gode roseviner som kan nytes året rundt. Jeg prøver med denne spalten å gi noen små hint som kanskje kan gi en fin vinopplevelse. Ha en vinelskende sommer.

Odd Fellow Ordenens Magasin

NORSK ODD FELLOW AKADEMI

Norsk Odd Fellow Akademis andre symposium vil finne sted i Bergen 30. august til 1. september 2013. Symposiets formål er å være et samlingssted for akademiets medlemmer og andre interesserte. Odd Fellows for å høre, drøfte og lære om emner som faller inn under Akademiets virksomhetsområde. Tema for årets Symposium vil være: Ledelse i en verdibærende Orden.

I tillegg skal symposiet være preget av ulike kulturelle aktiviteter, og være et samlingssted for å bli kjent. Symposiet er åpent for medlemmer av Odd Fellow Ordenen m/ledsager. Symposiet vil bli avholdt i Ordenshuset i Bergen. Det er satt opp busser tur/ retur hotellet. Pris kr 2.150,- for middager, transport, guiding m.m. Betaling: Opplysning om betaling når påmeldingen er registrert. Thon Hotell Orion (bestilles via Akademiets Sekretær, men betales hotellet direkte ved avreise). Prisene er: Enkelt rom: 995 kr per døgn. Dobbelt rom: 1195 kr per døgn. Seneste påmelding til symposiet: 1. august (kan bli fulltegnet tidligere). Behov for hotell må være med i påmeldingen. Påmelding til: Akademisekretær: akademi@oddfellow.no. Nærmere opplysninger om Symposium 2013 vil være å finne på Akademiets hjemmeside, eller ved henvendelse til Akademiets Sekretær.

PROGRAM:

Fredag 30. august (felles for alle)

Logeantrekk (kort)
pent antrekk (ledsagere)

- 12.20 Buss fra hotellet
- 13.00- 13.30 Åpning av Symposiumet
Velkomsthilsen ved Preses
- 13.00-13.10 Kulturelt innslag
- 13.10- 13.20 Stykker av E. Grieg v/ Rolf Årdal
Praktiske orienteringer
- 13.20-14.05 Foredrag v/ Advokat Geir Lippestad
Toleransens ytterpunkter
- 14.05 – 14.30 Refleksjon og spørsmål etter foredraget
v/Akademiet
- 14.30 – 15.00 Pause
Kaffe/te påsmurt
- 15.00 – 15.45 Foredrag v/Professor Victor Norman
Ledelse i verdibærende organisasjoner
- 15.45 - 16.10 Refleksjon og spørsmål etter foredraget
v/Akademiet
- 16.15 Retur buss til hotellet
- 17.30 Omvisning guiding/bryggen
Antrekk: daglig/Casual
Middag – Fløien/ Fløybanen
Sang og musikk v/Odd Fellow
Kunstnerisk Forum
Retur Fløybanen
Avgang hver halve time.
Siste avgang kl. 23.00

Lørdag 31. august

Antrekk: Logeantrekk (kort)

- 08.30 Buss fra hotellet
- 09.00 Velkommen til Bergen.
Etisk refleksjon/musikk
Kort orientering om Odd Fellow Ordenen i Bergen
- 09.30-10.15 Foredrag v/ Rådsmedlemmene Anne Birgitte Bore og Njål Tengs Abrahamsen
Lederutfordringer i Odd Fellow Ordenen, sett fra en yngre søster og bror
- 10.20 - 10.50 Kaffepause m/ noe å bite i
- 10.50 Kulturelt innslag v/ yngre musikere ved Kulturskolen eller GriegAkademiet
- 11.00 – 12.00 Akademiets tale v/Preses, Stor Sire Morten Buan
- 12.00– 13.00 Gruppesamtaler
- 13.00 – 13.45 Lunsjpause Kaffe/te Påsmurt
- 13.45-14.45 Gruppesamtaler
- 15.00-15.45 Musikkvideo
Akademiets time
Orienteringer/prosjekter
- 16.00-16.30 Kåseri v/
- 16.45 Retur Buss til hotellet
- 18.30 Buss til Ordenshuset
- 19.00 Festmiddag Antrekk: Galla
Kulturelt innslag v/sangerinne Kjerstin Anthon
Returbuss til hotellet

Ledsagerprogram (lørdag):

- Shopping/fri eller
- 11.00 Omvisning: Planetariet ved Sjøkrigsskolen
- 18.30 Buss til Ordenshuset
- 19.00 Festmiddag Antrekk: Galla, smoking, mørk dress, kjole, bunad
Kulturelt innslag

Søndag 1. september

- 09.00 Buss til Ordenshuset
- 09.30 Rituell samling
For alle Ordensmedlemmer som er deltagere på symposiet
Antrekk: Galla (Vi bruker regalie)
- 11.00 Buss til hotellet
- 14.00 Siste utsjekk fra hotellet

Fakta om Ordenen

- Den første Odd Fellow loge i vår Ordensgren ble instituert 26. april 1819 i Baltimore i staten Maryland i USA. Den fikk navnet Lodge No: 1 Washington
- Den første Odd Fellow leir ble instituert 6. juli 1827 i Baltimore, USA. Den fikk navnet Encampment No: 1 Jerusalem
- Vår Ordensgren kom først til Tyskland i 1870
- Vår Ordensgren kom til Danmark i 1878
- Den første norske Odd Fellow loge, nr. 1 Noreg, ble instituert i Stavanger 26. april 1898
- Den første norske Rebekkaloge, nr. 1 Sct. a Sunniva ble instituert i Kristiania 28. mai 1909
- Den første norske Odd Fellow leir, nr. 1 Norge, ble instituert i Kristiania 3. november 1919
- Den Norske Storloge ble instituert i Kristiania 7. august 1920
- Den første norske Rebekkaleir, nr. 1 Oslo, ble instituert i Oslo 26. april 1980

Status

Odd Fellow Ordenen i Norge har pr. 6. juni 2013:

- 154 Odd Fellow loger
- 129 Rebekkaloger
- 25 Odd Fellow leire
- 25 Rebekkaleire
- 12 225 Odd Fellow brødre
- 10 798 Rebekkasøstre
- Totalt 23 023

Ordensquiz

15 spørsmål

1. Hva heter Odd Fellow loge nr. 1 på Færøyene?
2. Hva heter den nyvalgte Stor Sire for Europa og hvor kommer han fra?
3. Hva heter Odd Fellow logen i Hammerfest?
4. Hva heter Rebekkalogen i Hammerfest?
5. Hva heter stedet og landet der Ordenen bygger ny SOS-barneby?
6. Hvor omlag mange innbyggere har det afrikanske landet Malawi?
7. I hvilket europeisk land er det vedtatt opprettet en ny Odd Fellow jurisdiksjon?
8. Hvor mange Odd Fellow jurisdiksjoner vil det bli i Europa fra høsten 2014?
9. Hva heter den nye Odd Fellow leiren som skal innvies 12. oktober 2013, hvilket nummer har den og hvor har den sitt sete?
10. Hvor skal Norsk Odd Fellow Akademi ha sitt symposium høsten 2013?
11. Hvilken Rebekkaloge fylte 100 år i 2013?
12. Når og hvor fant den første korfestival i Odd Fellow Ordenen sted?
13. Hvor skal den neste korfestivalen finne sted og når?
14. Hvor og når finner Storlogemøtet 2014 sted?
15. Hvem er Redaktør for Ordenens Nettavis?

- SVAR:
1. Loge nr. 1 Ambolturnin
  2. Eks Stor Sire Lars Fryklund fra Sverige
  3. Loge nr. 70 Kvibjørn som er 50 år i 2013
  4. Rebekkaloge nr. 79 Meridian
  5. Stedet er Ngabu og landet er Malawi
  6. Om lag 15 millioner
  7. Polen
  8. 9
  9. Odd Fellow leir nr 26 Arkipel med domicil i Sortland
  10. NOFAs symposium 2013 holdes i Bergen i dagene 30. august til 1. september 2013
  11. Rebekkaloge nr. 2 Urania med domicil i Oslo
  12. Den første korfestivalen fant sted i Oslo i 1949
  13. Den neste korfestivalen skal holdes i 2016 i Skien i Telemark
  14. Møtet finner sted fra 13. til 15. juni 2014 på Sundvolden Hotell i Buskerud
  15. Eks Overmester Erling Nordsjø, loge nr. 22 Thomas Wildey, Oslo

Odd Fellow Torget

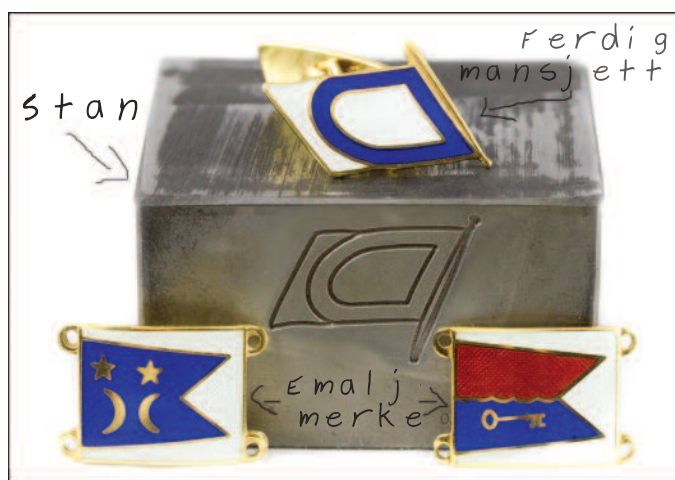
Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
ADVOKATER			
Bull & Co Advokatfirma AS	Jan-Erik Grundtvig Sverre	23 01 01 01 www.bullco.no	0203 OSLO
BEGRAVELSESBYRÅ			
Odd Abbedissen Begravelsesbyrå	Odd Abbedissen	55 15 40 90	5147 FYLLINGSDALEN
BILGUMMI			
Western Bilgummi AS	Kjell Western	32 22 74 00	3400 LIER
BILSALG			
Nymo Bil AS	Kjell Nymo	75 50 79 00 post@nymobil.no	8041 BODØ
BRANNSIKRING			
N.R. Brannsikring A/S	Steinar Jansen	52 71 73 44	5501 HAUGESUND
BRANNUTSTYR			
Braco AS	Einar Glensthøj	32 22 66 70	3420 LIERSKOGEN
BUSSTRANSPORT/REISEARRANGØR			
Turistbussen Ålesund	Geir Gjerde	70 14 33 16 geir@turistbussen.no	www.turistbussen.no
DAMEKLÆR			
Womens Wear/Elinette		73 10 72 83	7327 SVORKMO
Zig Zag	Reidun Persson	22 43 06 90	0257 OSLO
DAME- OG HERREKLÆR			
Brudehuset – Sjuls Design	Anja Sjuls	416 97 823 www.sjuls.com/logge	3110 TØNSBERG
EIENDOMSMEGLING			
Boli a/s	Odd Bjørn Hofstad	928 06 490 obh@boli.no	7715 STEINKJER
ELEKTROENTREPRENØRER			
Elektro Nord a/s	Trond R. Jensen	74 16 78 00 firmapost@elektro-nord.no	7725 STEINKJER
FERIE OG FRITID			
Drømmeboliger i Spania til leie	Terje Olsen	911 08 100 www.casa-as.no	1617 FREDRIKSTAD
FRISØRER			
Lille Salong	Lill Kraft Johnsen	22 35 65 13	0173 OSLO
GLASSMESTERE			
SNE Glasservice A/S	Einar Rafoshei-Klev	38 26 16 21	4517 MANDAL
GRAFISK ARBEID			
Njord Kompetanse	Jon Esben Johnsen	948 71 810	1344 HASLUM
GULLSMED			
Opro Produkter AS emaljeverksted	Ole Petter/June Rasch-Olsen	22 17 50 50	0184 OSLO
HOTELL			
Bardu Hotell	Patricia Sørensen	77 18 59 40	9365 BARDU
Mosjøen Hotell AS	Bård Bergrem	75 17 11 55	8651 MOSJØEN
HYBLER/LEILIGHETER			
A/S Stortingsgt 28	Ole Fjellidal	22 01 20 40	0161 OSLO
KJØKKEN/INTERIØR			
E Import a/s	Tom Johansen	35 55 52 22 www.eimport.no	3915 PORSGRUNN
KRANER OG LØFTEUTSTYR			
Munck Cranes A/S	Ola Skrondal	915 99 605 ola.skrondal@munck-cranes.no	
MALERMESTER			
Velde's Malerservice og Fargehandel	Jan Erik Lima Velde	52 82 47 50	4276 VEDAVÅGEN
MURMESTER			
Hedmark Murmesterforretning A/S	Einar H. Hernes	62 81 49 23	2212 KONGSVINGER
REGNSKAP			
Administrasjon og Datatjenester AS	Tor-Petter Stensland	53 65 19 20	5750 ODDA
Advis AS	Viggo Bjørk	52 80 88 80 viggo.bjork@advis.no	5501 HAUGESUND
Dønland Regnskapsservice A/S	Arne-Kristian Dønland	77 60 69 30 akd@donland.no	9002 TROMSØ
REISEBYRÅ			
Oppland Arrangement AS	Anders Lunde	61 12 06 00 post@opplarr.no	2890 ETNEDAL
RENSERI/VASKERI			
Marthes Renseri Trøndelag	Sivert Lian Opdahl	74 82 14 88 www.marthes.no	7500 STJØRDAL

get

Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser, endrede persondata etc:

torill.solli@oddfellow.no

Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
RØRLEGGER Porsgrunn Rørleggerforretning A/S Tindeland Rør – Aut. Rørlegger	Jens-Petter Engh Arne W. Tindeland	35 93 09 00 971 81 350	3917 PORSGRUNN 5500 HAUGESUND
SNEKKER Jøndal & Hoff A/S	Jan Jøndal	67 98 05 20	1472 FJELLHAMAR
STORKJØKKENUTSTYR Storkjøkkenservice a/s	Kjell Bjørnar Wennevik	934 62 550 kjell@storkjokken-service.no	7725 STEINKJER
TANNLEGE Tannlege MNTF Kristian Lunde	Kristian Lunde	22 83 05 10	0161 OSLO
TRAFIKKSKOLE Gerds Trafikkskole a/s	Gerd Johnsen	51 89 31 90 gerd@gerds.no	4013 STAVANGER
TRYKKERI Nils Sund Boktrykkeri A/S	Kjell Selvaag	52 70 33 70	5500 HAUGESUND

Opro Produkter AS kan lage merker av det meste: en skisse, en logo eller et bilde. Vi hjelper firmaer og andre aktører frem til en tilfredsstillende løsning. Så snart en stanse har blitt laget, står kunden fritt til å lage hva de vil: pins, mansjettknapper, anheng, skjorteknapper og så videre. Vi produserer det meste av Insignier til Odd Fellow Ordenen, og pleier et nært samarbeid med Odd Fellow Utstyr.

Ta kontakt for mer informasjon!

opro@opro.no

TRENGER DU NY LIVKJOLE? ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på de beste tilgjengelige materialer i 50 % ull og 50 % polyester. Vi leverer størrelsene 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Livkjolen kommer med sort vest og benklær direkte fra importør til kun kr **2.490,-** + porto og oppkravsgebyr. **Full bytte og returrett.**

Bestill på: 24 timers ordreteltelefon: 62 52 86 66
Faks: 62 52 86 61 E-post: post@livkjole.no
Adresse: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR
www.livkjole.no

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2013. TLC All rights reserved. TLC, Postboks 6, 2301 HAMAR

Odd Fellow Ordenens Magasin

Artikler fra Odd Fellow Utstyr

Art. nr. 11086
Piquet skjorte hvit m/kjedeledd
i rødt for brødre
Kr. 190,-

Art. nr. 11089
Kjedeleddnål m/stener
Kr. 150,-

Art. nr. 11025
Slips i silke rødt
m/kjedeledd innvevd
Kr. 135,-

Art. nr. 11081
Handlenett
sort m/logo
Kr 70,-

Bestillingsliste for Odd Fellow Utstyr:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100,- tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art. nr.	Betegnelse	Antall	Pris
10173	Flaggstang for bordflagg/vimpel	.....	155,-
10176	Båtflagg/gjesteflagg	.....	90,-
10177	Båtvimpel	.....	90,-
11002	Regalieveske i kunstsinn	.....	475,-
11010	Odd Fellow Historie Bind I	.....	315,-
11020	Slipsnål sølv m/kjedeledd rød emalje	.....	510,-
11025	Rødt slips i silke m/kjedeledd	.....	135,-
11026	Sort slips i silke m/kjedeledd	.....	135,-
11027	Hvit sløyfe for livkjole	.....	100,-
11030	Slipslenke m/gull kjedeledd	.....	1 385,-
11032	Mansjettknapper forgylt, hvit emalje m/kjedeledd	.....	820,-
11033	Skjorteknapper for livkjole forgylt, hvit emalje m/kjedeledd	.....	795,-
11035	Jakkemerke i gull, liten størrelse	.....	495,-
11036	Jakkemerke sølv/forgylt	.....	175,-
11037	Belte i skinn m/kjedeledd på spennen	.....	425,-
11038	Slipsklype	.....	200,-
11039	Slipsnål sølv/emalje	.....	450,-
11040	Anheng i gull m/doublekjede	.....	1 160,-
11041	Rebekkafigur i glass	.....	505,-
11042	Tresokkel til Rebekkafigur	.....	50,-
11050	Rebekkaring gull m/emalje	.....	2 550,-
11051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål: .....)	.....	2 975,-
11052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål: .....)	.....	1 700,-
For ringer er det ca. 4 ukers leveringstid			
11061	Hansker i skinn, hvit, str. 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str. ....)	.....	180,-
11063	Vanter crepé hvit herre	.....	158,-
11064	Hvite vanter one size	.....	130,-
11065	Julekort m/konvolutter, pakke á 15 stk.	.....	88,-
11066	Livkjoleskjorte, (str. ....)	.....	675,-
11067	Hvit skjorte, (str. ....)	.....	360,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
11068	Paraply herre, sort m/kjedeledd	.....	100,-
11069	Paraply dame, sort m/kjedeledd	.....	100,-
11070	Silkeskjerf dame, m/kjedeledd, 90 x 90 cm	.....	280,-
11071	Oval hvit bildecad, m/lim bak, min. 10 stk.	.....	10,-
11072	Oval hvit bildecad til bruk f. eks. på innsiden av bilrute, min. 10 stk.	.....	10,-
11073	Decal i gull	.....	20,-
11074	Kalosjer for herrer, Moccasin, S ....., M ....., L ....., XL	.....	286,-
11075	kalosjer for herrer, Commuter, S ....., M ....., L ....., XL	.....	286,-
11081	Handlenett m/kjedeledd	.....	70,-
11082	PC skulderveske m/kjedeledd i rødt	.....	390,-
11083	Krus m/kjedeledd i rødt	.....	69,-
11084	Veskeholder m/kjedeledd	.....	45,-
11085	Pashmina-sjal i ull/silke	.....	410,-
11086	Piquet skjorte hvit m/kjedeledd i rødt, str. L, XL, XXL	.....	190,-
11087	Piquet skjorte sort m/kjedeledd i gull,, str. M, L, XL	.....	190,-
11088	Gilde kuvertkaraffel 4-pack m/kjedeledd inngravert	.....	720,-
11089	Kjedeleddnål m/stener	.....	150,-

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr.: .....

Telefon dagtid.: .....

Odd Fellow Utstyr

Stortingsgaten 28

0161 OSLO

Tlf.: 22 83 92 50

E-post: of.utstyr@oddfellow.no

Kjære leser...

«Kan man være frimurer og politi?»

Denne problemstillingen trekkes stadig vekk frem i en del medier, og er en loslitt gjenganger som denne gang dukket opp ved Pinsetider. Parallelle saker kommer garantert igjen.

Saken er alvorlig nok. Det påstås at rolleblanding og kameraderi er oppstått i rettsvesenet hvor to frimurere er innblandet i ulike behandlingsinstanser.

La meg slå fast med en gang, før resonnementet føres videre, at for å holde rettssikkerheten ubesudlet, må vi konsekvent avise enhver utenforstående innblanding i all rettsbehandling, uansett karakter. Alle byggende krefter må slå ned på enhver krenkelse av rettssikkerheten. Det er noe av det viktigste vi kan forsvare i et demokrati hvor det skal være likhet for loven. Likhet for loven krever at alle aktørene også er fullstendig nøytrale i sin embedsførsel.

En av dem som har vært ute og sagt at han ser det som umulig å være politi og frimurer, er nylig avgått leder i Politiets Fellesforbund, Arne Johannessen. Han henviser til de såkalte «lukkede organisasjoner» og konkretiserer dette in casu til Frimurerordenen.

Frimurerordenen klarer utmerket å svare for seg, så dette er ikke noe kommentar på Frimurerordenens vegne.

Jeg vil derimot stoppe opp ved pressens bruk av begrepet «lukkede organisasjoner». Spør man organisasjoner som eksempelvis Transparency International som er opprettet for å motarbeide og avsløre korrupsjon over hele verden, om hvem de som regel har i sitt søkelys, ville nok det vi gjerne karakteriserer som «verdiorienterte Ordener» komme svært langt ned på listen. Enhver med et snev av kjennskap til de verdiorienterte Ordener, er det hevet over tvil at de i alt sitt virke vektlegger en altruistisk livsførsel. Og ut fra en altruistisk livsførsel er det å handle slik at rettssikkerheten trues, helt naturstridig.

Men det er i en del av pressen blitt slik at hvis én av de mange tusen frimurere antydningvis mistenkes for uheldige forhold, hagler påstander om kameraderi og det reises krav om organisasjonsforbud. Det later ikke som om noen da tar i betraktning rettssikkerhetskravet om at man er uskyldig inntil det er falt.

For den som følger med i mediene er jo påstander om kameraderi og rolleblanding ingen sjeldne foreteelser. For enhver avisleser hører slike påstander med til hverdagskosten. Store deler av samfunnslivet får føle trykket. Politikere, forretningsfolk, byråkrater, anbydere og tilbydere og alle som ser sitt snitt og har anledning til å hale til seg en fortjeneste de strengt tatt ikke tilkommer er i søkelyset.

Retorisk kunne man jo spørre for å få frem den nøytrale poeng: «Kan man være medlem av Politiets Fellesforbund og fortsatt være en nøytral polititjenestemann?» Er ikke nettopp Politiets Fellesforbund en interesseorganisasjon som vet å mele sin egen kake, også til samfunnets forskrekkelse?

Men det er en vesentlig forskjell i pressens behandling av frimurerne og alle andre. Mens brodne politikere behandles som enkeltindivider, behandles frimurerne som kollektiv.

Foto: Jon Esben Johnsen

Ingen vil finne på å fordømme alle politikere som korruperte om én politiker skulle dømmes som korrupert. Det samme gjelder forretningsfolk, jurister, byråkrater eller hva ellers du finner av grupperinger i samfunnet. Det samme gjelder også for medlemmer av Politiets Fellesforbund. Men denne nyanseeringen gjelder altså ikke for frimurere. Hvis ikke alle behandles likt, trues rettssikkerhet. Likhet for loven må være mer enn en talemåte.

Nå har ethvert samfunn tendenser til å utstyre seg med syndebukker og ønsker å ha «ein Prügelknabe». Frimurerne har – meget urettmessig etter min mening – fått en slik posisjon i visse presseorganer og hos en del kommentatorer. Det beklagelige ved å ha slike syndebukker, er at det tar blikket bort fra de prinsipielle spørsmål. I den konkrete sak burde spørsmålet være: «Hvilke bindinger mellom personer er det som kan svekke rettssikkerheten?» Da kan umulig et prinsipielt svar være «frimurerne» eller «lukkede organisasjoner». Svaret må heller være at det truer rettssikkerheten hvis de som er involvert i rettspleien ikke har en profesjonell og prinsipiell innstilling til sin yrkesutøvelse.

Det pressen og i dette tilfellet lederen av Politiets fellesorganisasjoner gjør i den konkrete sak er «å rette baker for smed». Dermed kommer de med både feil diagnose og feil medisin på den viktige sak de mener å skulle løse. Det er også en trussel mot rettssikkerheten.

Odd Fellow Ordenen i Norge:

DEN NORSKE STORLOGE:

Stor Sire Morten Buan
storsire@oddfellow.no
Søster Deputert Stor Sire Tove Aalborg
strdepss@oddfellow.no
Bror Deputert Stor Sire Per-Arne Vidnes
brdepss@oddfellow.no
Søster Stor Sekretær Svanhild Sandem
strstorsekr@oddfellow.no
Bror Stor Sekretær Steinar Jansen
brstorsekr@oddfellow.no
Søster Stor Skattmester Svanhild Ljosland
strstorskm@oddfellow.no
Bror Stor Skattmester Thor Gunnar Eliassen
brstorskm@oddfellow.no

KANSELLIET:

Kansellisekretær Helle Aandahl
Sekretær Torill Evjen Solli
Kansellimedarbeider Kjell Bakken
Sentralbord: 22 83 92 40
Odd Fellow Utstyr: 22 83 92 50
Epost: odd.fellow@oddfellow.no

DISTRIKTSLEDELSE REBEKKA DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger

DSS Elna Kjær Meyer
Mobil tlf 918 41 936

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Sissel Idland
Tlf 51 61 83 25

Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Grethe Evelyn Isdahl
Mobil tlf 918 95 605

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Tone Kvammen
Mobil tlf 918 52 582

Distrikt 5 Telemark

DSS Britt Haagensen
Mobil tlf 977 34 139

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Gerd Johanne Strømmen
Mobil tlf 976 66 388

Distrikt 7 Østfold

DSS Kari Lea
Mobil tlf 934 81 016

Distrikt 8 Vestfold

DSS Ingebjørg Nesje Jonassen
Mobil tlf 477 53 317

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Vivi Skyrud Uhre
Mobil tlf 957 49 202

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)
DSS Lisbeth Kristin Wictorsen
Mobil tlf 930 53 926

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Sylvi Tollefsen
Mobil tlf 907 78 119

Distrikt 12 Finnmark

DSS Ann-Mari Pettersen
Mobil tlf 917 96 657

Distrikt 13 Salten

DSS Lillian Holstad
Mobil tlf 480 06 015

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Selle Marie Horntvedt
Mobil tlf 915 52 780

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Asgerd Winge
Mobil tlf 975 26 995

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Inger Mari Fossum
Mobil tlf 911 46 497

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Anne Grete Laugtug
Mobil tlf 478 32 407

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Margarethe Langfeldt
Mobil tlf 416 04 586

Distrikt 20 Helgeland

DSS Helga Vargdal
Mobil tlf 415 52 710

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Karin Lilleskare
Mobil tlf 900 60 578

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Ingeborg Baust
Mobil tlf 924 21 803

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Unni Beate Bergsland
Mobil tlf 995 76 078

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Helene Holmøy
Tlf 76 12 22 83

DISTRIKTSLEDELSE ODD FELLOW DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger

DSS Per Arild Nesje
Mobil tlf 907 93 052

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Trygve Nils Vabekk Hjelte
Mobil tlf 908 99 399

Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Hans Johan Landås
Mobil tlf 928 01 820

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Olav Hilmar Aass
Mobil tlf 905 14 928

Distrikt 5 Telemark

DSS Jan Strøm
Mobil tlf 911 42 910

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Terje Selbo
Mobil tlf 924 03 361

Distrikt 7 Østfold

DSS Gunnar Gjølstad
Mobil tlf 952 82 259

Distrikt 8 Vestfold

DSS Dag Virik
Mobil tlf 995 70 702

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Steinar Forsaa
Mobil tlf 411 03 188

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)

DSS Kolbjørn Hellum
Mobil tlf 901 29 211

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Svein Roar Simonsen
Mobil tlf 934 80 869

Distrikt 12 Finnmark

DSS Fred Davidsen
Mobil tlf 950 34 442

Distrikt 13 Salten

DSS Torbjørn Strand
Mobil tlf 906 66 195

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Hans Balchen
Mobil tlf 901 55 044

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Einar Kåre Longva
Mobil tlf 924 97 656

Distrikt 16 Sogn og Fjordane

DSS Leif Arne Midtbø
Mobil tlf 412 65 449

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Odd Gunnar Nygård
Mobil tlf 909 17 887

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Arne Dagfinn Reistadbakk
Mobil tlf 934 03 179

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Arild Sirevaag
Mobil tlf 977 22 254

Distrikt 20 Helgeland

DSS Jan Olav Mellingen
Mobil tlf 996 96 851

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Morten Hallvard Søraa
Mobil tlf 906 66 469

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Tom Benkestok Schulz
Mobil tlf 916 25 964

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Rolf Berg Nilsen
Mobil tlf 900 66 907

INTERNETT:

www.oddfellow.no

WEBMASTER:

Kjell Bakken Mob.: 905 88 196
webmaster@oddfellow.no

Odd Fellow Museum og Bibliotek: Omvisning i Museet eller et besøk i Biblioteket avtales med Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Mobil: 911 53 714 eller storarkivar@oddfellow.no

NETTAVISEN:

Redaktør:

Erling Nordstjø Mob: 902 05 998
nettavisredaksjonen@oddfellow.no

UTENLANDSKE ODD FELLOW ADRESSER:

Odd Fellow Gruppen på Costa Blanca
Telefon: 00 34 96 68 64 782

Odd Fellow Gruppen på Torreviaja

Telefon: 00 34 96 57 10 125

Odd Fellow Gruppen på Gran Canaria

Telefon: 00 34 92 87 25 008

Broderloge Costa del Sol nr. 1

Telefon: 00 34 95 23 81 718

De Tre Kjedeledd

REDAKSJONEN

Redaktør:

Kjell-Henrik Hendrichs
hendrichs@asker.online.no
Mob.: 900 34 882

Layout/Produksjon:

Jon Esben Johnsen
j-esjohn@online.no
Mob.: 948 71 810

Redaksjonssekretær:

Knut Aslak Wickmann
wickmann@basemail.no
Mob.: 911 53 714

Annonser:

Torill Evjen Solli
torill.solli@oddfellow.no
Tlf.: 22 83 92 40

Opplag:

21 200

Trykk:

UnitedPress Poligrafija corporation
Latvia

B-BLAD

RETURADRESSE:

DE TRE KJEDELEDD

STORTINGSGATEN 28

0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring, men sendes tilbake til senderen med opplysninger om den nye adressen.

Platon – en filosofisk bauta

Ingen europeer er upåvirket av Platon. Han hører hjemme i fundamentet av vår tenkning. Hans begreper og resonnementer er en del av måten vi europeere tenker på, ikke minst når vi beveger oss inn i de mer kompliserte livsområder.

Platon var elev av Sokrates og lærer for Aristoteles. Aldri har verden hatt en slik treklang av tenkere. Hver på sin måte har de påvirket vår måte å se og forstå verden på. Sokrates skrev ingen ting, og hans tenkning kjenner vi bare gjennom Platons fortellinger. Platons samlede verker er en ganske enorm samling av bøker om de forskjelligste emner. Det samme gjelder Aristoteles skrifter. Alle tre hadde

forskjellige innfallsvinkler til filosofien, og alle tre beriker oss den dag i dag.

Et platonsk perspektiv

I den vrømmel av betraktninger og teorier som Platon etterlot seg, skal vi trekke frem ett som ettertiden aldri har blitt ferdig med.

Platon oppfattet at tilværelsen besto av to deler. Vi sier gjerne at det er en dialektisk livsoppfatning. Den ene – og gjerne øverste – delen var den ideelle verden. I den ideelle verden var alt fullkomment. Den andre delen – gjerne den nederste – var den verden som vi finner oss i. Denne verden er bare et dårlig gjenskinn av den ideelle verden.

Hvordan det forholder seg mellom disse to verdenene forteller Platon oss om i den berømte «hulelignelsen». Hvis vi tenker oss at vi mennesker sitter i en hule med ryggen mot sollyset og ser på skyggene som danser på veggen inne i hulen, er disse skyggebildene bare skygger av den virkelighet som befinner seg bak vår rygg og utenfor hulen. Det Platon forteller oss med denne lignelsen er at vi mennesker lever i et spenningsforhold mellom den synlige og konkrete verden, og en verden som består av idealer.

Hva med dagens praksis?

Alle støter vi på begrepsparet «idealer og realiteter» i ulike varianter. De færreste mennesker er uten idealer av noe slag. Noen vil bli rike, noen vil bli sterke, noen vil bli pene og noen vil bli kloke. Over alt hvor man danner seg idealer eller idoler, er man påvirket av en tenkemåte som vi kan føre tilbake til Platon. Når vi i Odd Fellow Ordenen har som ideal «to elevate the character of Man», må det bety at vi har et idé om hva det gode menneske er. Når frimurerne bruker den rått tilhugne steinblokk som bilde på utgangspunktet for det frimureriske arbeid, er det med tanke på at det ut av steinblokken skal fremstå noe originalt og vakkert.

Når vi sender unge mennesker på trening, skole og på studier, er det fordi vi har noen dannelsesidealer inni oss som vi gjerne vil ha realisert.

Om vi aldri har hørt navnet Platon eller lest en setning av hans verker, er hans begrepsverdig en del av vår egen.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs